

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinu

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0128

LOG Titel: Ulyssis Aldrovandi Philosophi et Medici Bononiensis Ornithologiae Liber Nonus. De Avibus Mediae Naturae hoc est, partim quadrupedis, partim avis naturam referentibus

LOG Typ: unit

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

VLYSSIS ALDROVANDI PHILOSOPHI ET MEDICI BONONIENSIS ORNITHOLOGIE

Liber Nonus.

Qui est

DE AVIBVS MEDIÆ NATVRÆ,
hoc est, partim quadrupedis, partim auis natu-
ram referentibus.

DE VESPERTILIONE. Cap. I.

AMETSI Vespertilio non solum à nocturnis, verum etiam à cæteris om-
nibus auibus ita discrepet, vt non immerito cunctis rei naturalis peritis ha-
ctenus dubitatum sit, vtrū auibus potius, an quadrupedibus annumerari
debeat, vtrorumq; etenim naturam participat. Vnde & Varro :

*Quid multa? factus sum Vespertilio, neque
In muribus planè neque in volucribus sum.*

*a Id Ag-
rhone.*

*Cur Vesp-
ertilio inter
aues de-
scribatur.*

Nos tamen cū Ornithologi, & Bellonii exēplo, tū rationibus magis per-
moti, inter aues, & quidē nocturnas ponendū existimauimus. Volat. n. et si cute potius, quam
pennis, Volare autē solis auibus propriū est. Pennatū esse verò non; cū pennis Vespertilio ca-
reat. Binos præterea tantummodò, qui perfecti sunt, more auium pedes habet, eosq; in poste-
riore corporis parte. Nam qui in medijs alarum membranis sunt, singuli digituli, vni potius
alarum, quàm pedes dicendi sunt; Si quis tamen quatuor eum pedes habere contendat, ego
vix vllum eorum vsum esse dixerim: semper enim aut obuoluit, aut ex alarum hamulis, cū à
volatu feriat, parietibus tabulisuè adhæret, aut in humum lapsus, ne repere quidem, nedum
dicam, cursu fugam moliri potest. vnde nullo negotio capitur. Quare meo quidem iudicio
non tam quadrupedibus, quàm auibus annumerandus videtur. In nocturnis verò vel ideò re-
ponendus est, quòd non aliter atque illa noctū tantū visu, volatu, venatu, valeat, & interdiu
ocietur: Ob hoc tenebrarum commercium, et si alioquin tetricæ, & luridæ, non defuit tamen
sua cui placeret, Dea, Proserpina scilicet, Inferni Regis vxor. Illud verò magis mirandum vi-
detur, humanam rationem eò cæcitatē dæmonis astu adduci potuisse, vt tam impuram auem,
& quæ vel ipso aspectu homines terret, adorarent; atque pro numine quodam vincerentur;
quod de Indis regni Mexici incolis b Paulus Gryfaldus memorix prædixit.

*Vesperti-
lio Proser-
pina: fer
b Ex Hif.
Ind. lib. 3.
Ataleph.
a Cap. 2.
Atelabus
Mus alar?*

SYNONIMA.

A Taleph, Leuitici vndecimo exponitur Vespertilio, reptile alatū, vnde pluralis nume-
rus Atelaphin apud & Isaiā, & capitur pro imaginibus Vespertilionum. Accedit sanè
hec vox ad Græcā Attelabus, qd reptile est alarum. Dauid Kimhi interpretatur Ata-
leph murem a arum, nocte volantem, id est, Vespertilionem b Chaldaus alibi habet Atalæ-
pha Arabs Baphas. Persa An seberak, Septuaginta Nyctæris Νυκτερίς. Hieronym. vt &
Leuitici vndecimo, hic & illi. Sunt qui Vpupam exponunt nomen Hebraicum Ataleph, Nyctæris.
quod

*b i4. Deu.
Atalepha.
Baphas.
An sebo.
Perach.
Nyctæris.*

c. Cap. 2.
Laateleph
pro Vesper-
tione.
Cheporpē-
vor.
dL 2. c. 779
Chifas.
Sizarach.
c. Dent. 14.
Νυκτερίς,
Φάλην
quid.
Ῥηόρβαα
Nominis ra-
tio.
f. Lib. 13. de
anim.
Cuius gene-
ris sit.
Sorex auis.
Sennius.
Auis non
avis.

Notula.

Ratto pe-
nago.
Barbastrel-
lo.
Morcego.
Chanle Sou-
zis.

Flaeder-
maus.

Speckmaus
Vlermuys.

quod non laudo. In c. Esaiæ translatione Hebraicè pro talpis legitur peros, pro Vespertilionibus Laatelephim, Abraham Esra Cheporperot legit, quam vocem alij disjungunt, & aues noctu volantes exponunt. Auicenna Vespertilionem Chafas nominauit. Inde corrupta esse pu- to vocabula Cafascis apud veterem Auicennæ glossographum, & apud Syluaticum Cafackio utrumq. pro Vespertilione. Sizarach est lac Vespertilionis, inquit Andræas Bellunenſis, quam ego vocem Perficam esse reor, quamquam c. Persa pro Hebraica Ataleph, id est, Vespertilio, ne uerterit Sepperack, voce non admodum diffidente: Hinc corruptæ videntur voces Scera, zirach pro Vespertilione apud Syluaticum. Secranrach apud eundem, & Seerazirai apud ve- terem Auicennæ glossographum utrumq. pro lacte, vel urina Vespertilionis. Idem Syluaticus alibi Alcionetum Vespertilionē esse dicit, nescio quā lingua. Græcis præfisc Νυκτερίς à nocte dicitur, & hodie νυκτερίς Græca voce Plinius quoq. alibi vtitur, quamobrem à Leonicensio tatur, quasi auem à Vespertilione diuersam putat. Dixit autem Νυκτερίν, vt & Drepanin, ego Nycteridem malim, & Depanidem, quoniam rectus eorum oxytonus est. Φάλην Vesychio, & Varino duo significat, nempe squalorem comæ, & Vespertilionem. Rhomphæa Kiranidi est Nycteris (quamuis interpres Noctua reddidit) Νυκτάλωψ, & φιλοσπιρος p Vespertilione legū tur apud Philen. Quidam hodie in Græcia Vespertilionē γλαύκη, & κρυβάγιν nominari scrip- sisse, quæ tamen alibi rectius Noctuæ attribuit. Vespertilio animal bi forme, inquit Nonius, di- citur quod vespere se ad volatum parat noctis, Vnde Ouidius.

Noctē volat, seroq. tenet à vespere nomen.

f. Albertus paulo curiosius vocis rationem ad singulas usq. syllabas indagat, & Vespertilionē dictum ait, quasi vespere utentem alis. Plinius, Macrobius, & alij eruditi masculino genere esse- runt, recentiores quidam, uti etiam Albertus feminino. Victorinus Vespertilionem auem fori- cem appellat. Valla semimurem. Sereno periphrastice dicitur auis tremulis simula qua pelibus alas. Item in Platonis ænigmate, Auis non auis. Vespertilio Italicè dicitur Notula, vel Notto- la, quam vocem aliqui Noctuam non rectè interpretantur, eo decepti, quod à nocte derivatam 30 viderent. Alibi Sportegliono, ut Scoppa scribit; alibi Ratto pēnago, quasi mus pennatus, seu potius alatus, nempe in Lombardia, vel Barbastrello, vt Bononiæ; item Pipistrello, Vipistrello Vilpistrello, quæ omnia à Latino Vespertilione detorta videntur, & Sanazarius voce omnino Latina Vespertilionē etiā vocauit. Lusitanicè Morcego, vel Murziegalo, id est, mus cæcus. Galli- cè Chauue souris, vel Souris chauue, quasi caluus forex, vel mus glaber, non quidem pilis, sed pennis. Iisdem etiam Ratte pennade vocatur dictione Italicæ simili. Aliter Ratte volage, id est, mus volans, vel volaticus, item Ratte sauage, id est, mus syluaticus, seu syluestris. Germani- citur Flaedermaus, quæ vox denotat murem, qui inter volandum tremulas alas concuti- endo sonum excitat, licet obtusum. Hoc enim ipsi proprium verbū Fladderem significat. Vnde metaphorico sensu Flaedderen sumitur pro garrire, diciturq. de his, qui nimia loquacitate importuni sunt, præsertim apud Saxones, & Vbios. Simili vocabulo vtuntur Belgæ, & alij Ger- manicæ superioris populi. Nam pladden dicunt de Anseribus, aut Anatibus, aquam subinde 40 alis verberantibus, atq. ita sonum edentibus. Alio nomine Vespertilio Germani appellantur Speckmaus, id est, mus latidi, quod laridum lubenter arrodat, Inferiores Germani Vledermuys, siue concisè Vlermuys pronunciant, Anglicè à Bal, à Reare mus. Polonicè Metopetris. Il- lyricè Netopyrz.

G E N V S.

Vespertilio an auis, aut quadrupes.
a 4 de part. cap. 15.
b. Grypho

DE Vespertilione semper authoribus dubitatum est volucris an, an quadrupedibus esse attribuentis. Quæ lis sanè non aliunde originem duxit, quam ab ipsa animalis natura, quæ ita vtriusq. particeps est, vt neq. huius, neq. illius generis esse, ad vtrum- que tamen pertinere videatur. Exposuit ambiguitatem hanc prolixè à Philosophus. Visuli mari- ni, & Vespertiones, quoniam ambigunt, illi cū aquatilibus, & terrestribus, hi cū volucris, & pedes- tribus, id est, particeps, & vtriusq. & neutrorū sunt. Vespertiones quidē pedes, vt volucres habēt, sed vt quadrupedes non habent. Cauda etiā quadrupedis, quā volucris caret; nā quia volucres sunt, cau- da quadrupedis vacante, quia pedes, volucris: quod ijs necessariū accidit. habēt enim cutem pen- nas nullā autē volante caudā habet, nisi penna scissa volatile sit. Genus enī id cauda ex penna eius modi cō- stat. Cauda verò quadrupedis generi volantis adiūta vel impedimētio eius pennis, pculdubio esset b. Pla- to pterea autē nō autē vocat, Est enī, vt ait Nonius, media cuius dā inter autē, & inter species, vt mus alatus dici possit, & valla nō illepide semimurem vocat. Solus sanè volucrū, & auricular, & dētes deni-

Denique, & mammas habet. Vium fœtum, quem instar quadrupedis parit, statim genitū mam-
 mis lactat. Eum quatuor etiam pedibus incedere addit Macrobius, adeo vt cōcludere audeat,
 Vespertilionem, etsi pellitis alis volet, inter volantia tamen habendū non esse. Mihi verò nul-
 lis ingredi pedibus videtur immò ne posterioribus quidem, qui perfectiores sunt. Sēper enim
 aut volat, aut toto corpore iacet, aut digitis alarum (hosenim digitos potiùs quàm pedes di-
 xerim, quòd imperfecti sint, & singuli, & veluti vnci alarum) ædificijs, saxis, arboribus adhe-
 ret. Vespertilionem ergo, cū neque quaternos reuera pedes habeat, neque his ipsis incedat
 (etiā si Aristoteles contrarium asserere videatur) non tam quadrupedem, quàm volucrum
 esse, quis non absurdè inferet. Volat certè, etsi cutaneis alis; itaque nescio quàm rectè à volan-
 tibus Macrobius eum excludat. Nam, vt diximus, semper aut volat, aut vbi volando fessus est,
 vncis illis alarum ē parietibus dependet, gradiur nunquam. Quare si offensis ad gladium ba-
 culumvè de industria in aerem elatum alis, in terram decidat, iam de eo actum est, nec vlla ef-
 fugij, aut salutis via superest, quòd pedibus illis sese humo extollere nequeat. Quod si vel tãtil-
 lum quidem pedibus inniti queat, vt alis liberè agitandis daretur locus, iam nullo negotio in
 altū sublatus euaderet. Verum, vt res loquitur, pedes illi inepti sunt, & nullius penè vltus, haud
 secus atque Hirundinibus, quas simili de causa Apodes Aristoteles dixit. Nam, & pedibus ip-
 sâ, licet eos habeant, ob breuitatem tamen, & exilitatem vt in nequeunt, immò si in humū fortè
 decidant, nullo pacto, aut vix subuolare possūt. His, & alijs de causis volucris mihi potiùs, quàm
 quadrupes existimāndus Vespertilio videtur. Etsi enim, vt ipse Macrobius, velut sui oblitus, alibi
 affirmat, incertæ sit naturæ, quod tamen ad alites propius accedat, communis propè omnium
 authorum consensus obtinuit.

C. L. I. Hi.
cap. 10.

DESCRIPTION.

Nēquam ad particularem Vespertilionis descriptionem veniamus, paucis præmone-
 bimus, non vnū esse Vespertilionū genus. Primum enim sexu differunt, quod vel ex
 eo constat, quòd more quadrupedum coeant, generēt, & mēbris genitalibus pene, &
 vulua apertè distinguantur. Discrepant quoque, & qui eiusdem sexus sunt, constitutione nō
 nullarum partium diuersa, figura, numero. Quidam murinum caput obtinent, alij caninū po-
 tiùs. Sunt quibus cauda nulla est, aut saltem membrana vndiquaque inuoluta, vt nostratibus,
 immò Europæis penè omnibus. Alijs cauda longa, velut muribus, vltra mēbranas vltimas pro-
 tensa, vt in Africa, & Aegypto nēoterici obseruāt. Reperiūtur quibus quaternæ aures sūt,
 quales à nobis in agro nostro Bononiensi visi, & quibus binæ tantū, vt plerisq. vulgaribus, &
 passim obuijs. Denique, & colorum diuersitas eos distinguit. Alios enim nigros, alios fuluos,
 alios subalbos, & cinereos videre est. Sed ad descriptionem singularum partium accedamus,
 Vespertilio, cuius cū maris tūm fœminæ iconem damus, quem aliquando in agello Anzolæ
 vulgò dictæ, in Bononiensi agro à rusticis nepotum meorum Alexandri I. V. D. & Iuliani de
 Grifonis captū obseruauī, erat huiusmodi. In primis quatuor aurículas habebat, quales etiam
 in Gallia, & alibi reperiri testatur reliquit Bellonius. Harum binæ superiores quadruplo erāt
 maiores inferioribus, ad similitudinem asinarum, si reliqui corporis proportionem serue-
 mus, ita collocatæ vt maiores sua capacitate inferiori, minores infernè includerent, cōderētq.
 parte præsertim posteriori. Caput murino simile; Sed canino quosdam esse Albertus scripsit.
 Rostrum enim omnes ab auiibus admodum diuersum erat, rectū magno, amplo admodum, &
 nares instar vituli. In oris sinu dētes habebat vngitiquatuor, in singulis mādibulis duodenos,
 quorum quatuor medij, tām supernè, quàm infernè cæteris murium verorum dentibus ante-
 rioribus dissimiles erant. His enim duo antici vtrobique oblongi, Vespertilioni, vt in canibus.
 Erant autem vtiusque maxillæ dentes ferrati, teretes, longiusculi, Bellonius triginta quatuor,
 decem, & octo in mandibula inferiori, in superiori sexdecim sese obseruasse tradit. Maxillas tã
 intus quam foris, pilus oblongus niger obuestiebat. Lingua longa erat, cuiusmodi animalibus
 quæ carnibus viuūt, libera, soluta. Pupillæ oculorum nigrescebant. Mamillas in pectore gere-
 bant, vt homo, & elephas, volucrum soli, quibus mox editum fœtum lactabāt. Alæ eis mem-
 branaceæ seu pellitæ, quas vix rectè ob vsum, Aristoteles, & Plinius pennas vocant exangues.
 Incipiebant autem ab armis, & per latera per axillas continuo ductū ad crura vsque fereban-
 tur, eaq. ipsa circumambiebant. Hæ quatuor flexus habebant seu plicas, quas Bellonius articu-
 lationes vocat, quibus inter volandum alas dilatant, & contrahunt. Medijs superiorum alarum
 flexibus, quos cubitos Albertus nominat, quippe in plures alios deorsum flexus diuariantur,
 digituli singuli, vnguiculis hamatis, acutissimis instructi, quibus parietibus sese affigunt, an-
 tēbantur.

Differētiæ
à sexu.

A partib.

A colore.

Aures.

Caput.
Rostrum.
Nares.

Dentes.

Maxillæ.
Lingua.
Pupilla.
Mamillæ.
Alæ.

Et bantur. Videbantur autem in iupremis alis, quasi rudimenta quædam brachiorum, eaq; nervosa apparere, quæ in vacuum commemoratum desinebant, quam rem A Ovidius innuit, in quiens;

Metam.
4.

Pavnos membrana per artus

Alig.

Porrigit iennetq; includit brachia pñg.

Color.

Alarum longitudo vnâ cum corpore, exensa, scilicet dodrantis, & palmi erat, latitudo trium digitorum. Color corporis, quod totum pilosum erat instar muris, fulvus. Pedes qui inferiori membranz alarum innituntur, atq; è ventre exportriguntur, ad caudæ latera, bini singulis inquinatos digitos diffecti, vnguiculis aduncis instructi, in medio ampli, ac si palmam efformarēt, immò verò manui non ab similes erāt.

B lib. de
Spiritu.

Pedes igitur Vespertilionem habere, non negandum est, neque id b Aristoteles ipse negat, si attentè eius verba legantur. *Pedes*, inquit, *autibus additi sunt, cum alimenti gratia, cum vi rectè farent, exceptio Vespertilionis, nam huius soli his opus non erat, cū ex aere alimentum habeat, nec quiete indigeat.* Et si n. pedibus cū n ad alimentum comparandum cū n ad standum non indigeat, nō idē tamen pedes eum habere negat, quod etiam alibi affirmat. Ex eodē etiam Plinius fortè ait: *Qui negant volucrum ullam sine pedibus esse, confirmat, & Apodas habere, & Nycterin.*

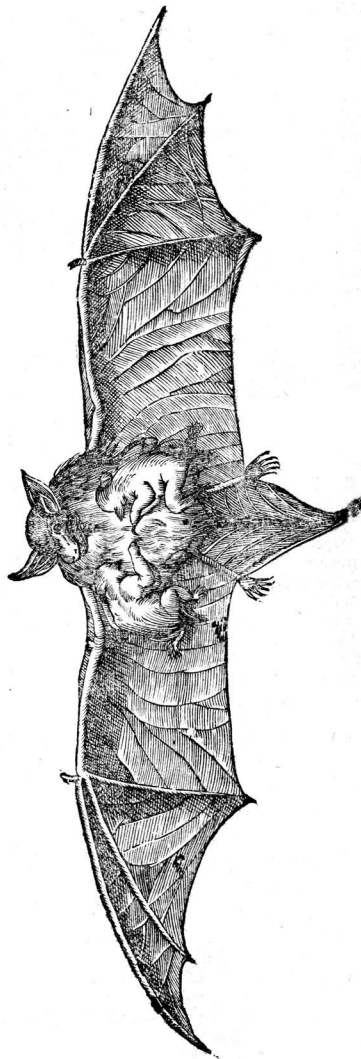
Cauda.

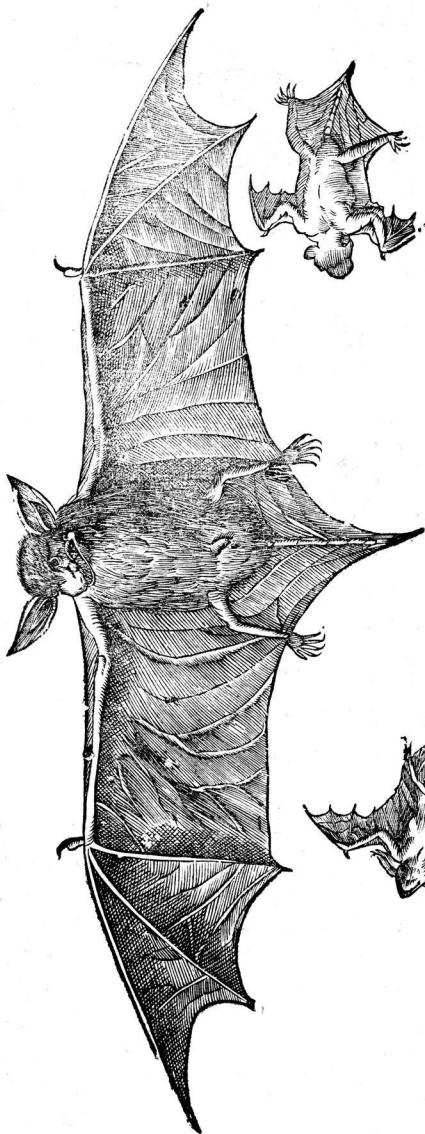
c Hist. 4.

cap. 13.

Cauda eum quāvis etiam c Aristoteles cedere tradit, *(Nam quia, inquit, volucres est, cauda quadrupedis vacat, quia pedes, volucris, quod ei necessario accidit. Habet enim cutaneas pennas. Nullū. n. volatile caudam habet, nisi penna scissa volatile sit)* præterquam quod nostratibus Vespertilionibus cauda quædam medijs, atque infimis alarum mēbris sub ventre innoluta est, & ad extremā earundem apicem exportrigi videatur, aut quæ saltem caudæ vicem, aut imaginē habeat, certè Philosophi argumentū eludūt Vespertiliones Africani, quibus caudam longè vltra vltimam membranam protendit d Bello-nius oculatus testis, author est. q in amplissima Aegypti pyramide plurimos sese offendisse Vespertiliones scribit, nostris saltem dissimiles, quod caudā haberent, vt mures oblongam, & quatuor digitos extra alarum membranas prominentem,

Vespertiliones caudati.
d Lt. 2. de
Anib. cap.
vltimo.

Observati sunt
mihi alij Vesper-
tiliones femina, &
mas vulgaris for-
mæ, quibus binæ
tantum auriculæ,
neq. ita longæ erāt,
ut superioribus eeg-
nigræ. Icones eo-
rum mox subinde
dabimus. De harū
situ e Albertus Ma-
gnus sic scribit:

*Vespertilio-
nis fe-
mina cō-
munis de-
scriptio.*

e Lib. 23.
de animal

Quia Vespertilio ac-
cedit ad naturā qua
drupedis, idē habet
auriculas, sicut qua
drupes in superiori
parte capitis sui, cū
homo, et cetera bi-
peda aures, vel earum
meatus habet. In in-
feriori parte lateris
capitū suū retrō
articulum maxilla.

Ala.

Huius ambæ alæ
exporrectæ longi-
tudine erant duo-
rum dodrantum.

In hoc mēbri ge-
nitalis meatus a p-
tē conspiciebatur,

Vulva.

ponē podicē. Ma-
rē similiter ex pe-
ne cognoui, eoq;
fatis magno, qui

*Maris Ve-
spertilio-
nis forma*

ut canibus foras
prominebat, atq;
tum arrigebatur,
& post hunc vni-
cum tantum fora-

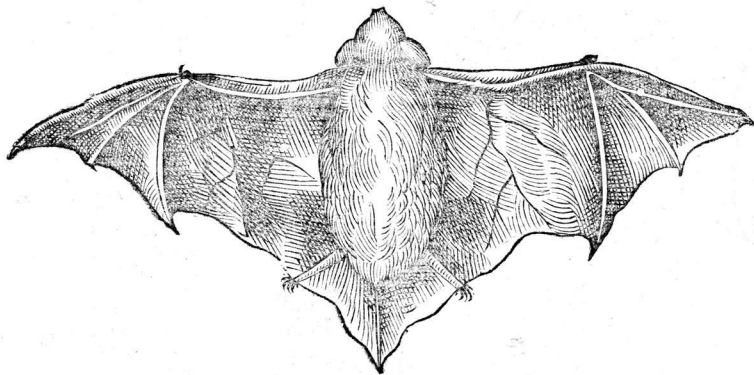
Color.

men retrō conspe-
xi Pili in mare nig-
riores, quā in fe-
mina, quæ flau-
escit magis, licet ra-
tione ætatis etiam
colorem nonnihil
variare putem, ut
quidam, sub aluo
præsertim, fulvi,
alij cinerei nonnul-
li subalbi appare-
ant. Aures quo-
que maris nigerri-
me sunt. Interiorū
partū eadē prorsus
constitutio est, ierna.

Aures.

*partes in-
terna.*

& fur.

& forma in Vespertilione, quæ in terrestri mure, quod Bellonius se re ipsa comperisse scribit. Quid Plinius sibi velit, dum inquit, *Coxendix huic aut una traditur*, equidem non intelligo. Cū enim coxendix sit femoris suprema articulation, qua crura ventri coniunguntur, seu propriè os illud, cuius cotyledoni caput femoris inferitur in homine, atq. cū duo crura Vespertilio habeat, non video quomodo duas coxendices habere non sit dicendus, si vnam habere potest.

V I S V S.

a L. I. Pro
blem. 66.

Alexander Aphrodisæus rationē reddit, cur Vespertiliones interdū parū, de nocte meliùs videant, atq. ita primū quærit: *Quamobiē pleraq. animalia videre interdū queant noctū nequeant?* Quoniam (respondet) spiritum visui accommodatum habent crassiorē, quā ut acē permeare ad rē vsq. videndā valeat. Crassiores enim per noctem, cū solis absentia refrigetur, extenuatur interdū beneficio aeris, qui tenuis & calidus est. Feles tamen & hians & Vespertilioes contrā se habent. Cū enim interdū frē nihil videant, ac uideant omnia per noctē conspiciūt, spiritū quādam illū visorum, & tenuissimū, & dilatatissimū habēt, ita ut per noctē in crassiores mor-

¹⁰ dicē, idoneus ad verum conspectum reddatur, per aem luce praclarā supra modum extenuatus exponatur, & evanescat: Quamobrem leones quoque, per solem acriorem ingredi non patiuntur; Sunt enim acie oculorum acutiuscula, & ignem interdiu idem ob eam rem fugiunt; contra talem leonis aciem esse, argumento pupilla, quae prefulget, atque etiam parvis humidis oculorum distulsa summa est. Quae sententia meo quidem iudicio vera est, & tanto Philosopho digna, quamvis & alij id iudicare possint, Ceterum Vespertilio noctem sub noctem potissimum, seu vespere euolare constat, tanquam solis, & lucis otiosem. Vnde Proserpinae tenebrarum Principem dicarunt Veteres. Leonis visio.

V O X.

¹⁰ **V**espertilio exili voce gannitū & latratum canum potius imitatur, quam murium sibilum. Latini proprio vocabulo hanc vocem stridorem vocant, & Vespertilionem stridere dicunt. Vnde author Philomela.

Strix nocturna sonans, & Vespertilio stridans.

Et Ovidius.

— minimam pro corpore vocem

Emittunt per aguntque, leus stridore querelas.

Et a Isidorus, Vespertiliones non tam voce resonare, quam stridore etiam testatur. Ita a T. 12. c. 7
Græcum verbum per onomatopœiam confictum, est tenui voce instrepere, qualis est Vespertilio Tol. 12
lionum sonus. quia T. 12. c. 7
b Od. 12. 2. T. 12. c. 7. Verò per ypsilon de Torturum voce asperiuscula dicitur Eustathio, & Variano testibus. Vtitur hoc verbo b Homerus, ubi canit.

Tal δὲ τριζέων ἦτοτο.

Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες, id est,

— hic autem (animæ) frementes sequebantur

Sicut autem quando Vespertiliones.

Eoloco Eustathius: Convenit (inquit) T. 12. c. 7
τρίσμος, id est, stridor, & tumultuatio quædam animis, articularato sermone iam priuatis, itaque animas in nocturnum locum abeuntes T. 12. c. 7
νυκτερίων id est, nocturnarum T. 12. c. 7
Græcum verbum per onomatopœiam confictum, est tenui voce instrepere, qualis est Vespertilio T. 12. c. 7
lionum sonus. quia T. 12. c. 7
b Od. 12. 2. T. 12. c. 7. Verò per ypsilon de Torturum voce asperiuscula dicitur Eustathio, & Variano testibus. Vtitur hoc verbo b Homerus, ubi canit.

T E M P V S.

Et si noctū vapari Vespertiliones, a Aristoteles dicat, manē & vesperi tamen potissimum volate conspiciuntur, vnde etiam Vespertiliones dicuntur, ut author est b Isidorus a 3. H. c. 1.
eō quod lucem fugientes vespertino crepusculo circumvolent, & iuxta Ovidium. b L. 12. c. 7

— Lucemq; perose

Noctē volant, seroque, nientem à Vespere nomen.

Hinc Petrarcha.

Son animal al mondo di sì altera

Vista, che contra il Sol pur si difende

Altre però che l'gran lume li offende

Nin escon fuor se non verso la sera.

Non negauerim tamen etiam nocte aliquando, licet a Bellonius aliter sentiat, eos tota obuolant, & ad nocturnum hunc volatum sub vesperam sese veluti præparare, ut inquit Nonius. Vnde etiam parasitus adulandi studio vigilans Vespertilioni apud a Athenæum comparatur. a Lib. 2. de
Siquidem (inquit parasitus) a Lib. 6.
sub dio Merala sum, si ne minimum quidem dormiendum Vespertilio aut lepore, innuens Vespertiliones totam noctem infomnes ducere.

LOCVS.

Pseudola-
byrinthis
Cretæ:

Tenebras in primis amant Vespertilioes, & loca obscura habitant, vt rimas, cauernas meatus subterraneos, specus, in quibus, quia nullam admittant lucem, etiam de die, circumuolât, hinc in lapicidina seu Pseudola byrintho Cretæ inter Gnosum, & Corynam, in quem facibus ingredi necesse est, ducibus incolis, tot Vespertilioes stabulantur, vt nisi quispiam sibi diligenter ab eis caueat, crebro ingruentium eorum volatu faces extinguantur. In lapicidina autem centro magni sunt excrementorum acerui, qui magnam eorum ibi de gentium copiam arguunt. Stephanus Vimandus Pigijs in Apennini speluncis, atq. cauernis, quæ propè Puteolos insignes sunt, aliquot Vespertilionum millia stabulari ex propria inspectione tradit, atq. dum lucem diurnam fugiunt, eò se tanquam in tuta castra recipere. Pari patto in Monasterio quodam deserto Misniæ in Germania tanta Vespertilionum multitudo esse dicitur, vt tot excrementorum acerui multi carri onerari possint. Vespertilioes enim etsi de ferta, nihilominus tamen, & ædificia *Tetrag. non siluas celebrant*, vt Ouidius canit. Albertus frigoris impatiens esse, hyemeq. latere tradit, haud secus, atq. Vpupam, Miluum, Cuculû, aliasq. nonnullas aues, quod ipse dormire vocat. Tum enim intra latebras sese continent, neq. prouolant. sed loco vno, cuius tepore quodam amico fouentur, immoti manent.

VOLATVS.

a Meta-
mor. 4.

Vespertilio, etsi pennis destitutus sit, euolat tamen alis pellitis, aut, vt inquit Isidorus, *brachiorum membranæ suspensus*, quæ huic, & vulpeculæ volucrum solis à natura datae sunt. Atq. hæc inexplicabilis illius summi opificis sapientiæ pars est, qui etiam absq. pennis volatum exercere, & per aera sublimes ferri hisce animantibus dedit, alioquin cæ. 30 teris volucris pinnarum ope fieri solitum. Itaq. etsi, vt canit a Ouidius,

— Non illas pluma leuauit,

Suâ tamen se perlucens alis.

Etenim, vt idem ibidem,

— paruos membranæ per artus

Porrigitur, tenuesq. includunt brachia penna.

p Conf. mo
nast. c. 9.

Volatum verò, vt testatur D. b Basilus, agunt indirectum, quippè qui rectâ nunquam ferri possunt ob semper obuersantem timorem, itaq. tortuoso, & incerto maximè volatu huc illuc temerè pererrant, ac circumuagantur, atq. haud ita longè à terra. Vnde fieri videmus, vt ad quoduis fortè obstaculum facillimè offendant. Cum autem longa obuolitatione fessi sese ad quietem componunt, minimè sedere, aut stare instar aliarum auium solent, verùm hamis digitulorum, quorum rudimenta in medijs alis habent, parietibus, saxis, arboribus, aut cauernarum fornibus sese appendunt. Vnde Homerus fingit Vlysses ramis arboris adhærescere instar Vespertilionum, siue (vt inquit Eustathius) ad ostendendum robur ramorum, quibus Vlysses grauis alioquin corpore, velut leuis Vespertilio hæresceret, siue quòd hæc auis non super ramis ingredit, sed ab eis pendere soleat: versus c Homeri sunt.

c Odyss. M.

Τῶ (ἐρινῶ) προσφίς ἔχ' ἐμῶ, ἀς νυκτὶς ἐδὲ π' ἐρχοι

Οὔτε σ' ἠρίξαι ποσσὶν ἐμπέδον, ἔτ' ἐπιζέλωα.

Hos Andreas Diuus ad uerbum ita transfert.

Huic inherens tenebar, sicut Vespertilio, neq. alibi poteram,

Neq. insistere pedibus firmiter, neq. ascendere.

d Odyss. 2.

Proprium etiam Vespertilionum est, ut testatur Eustathius, continuata serie, & veluti catena quadam inter se coherere, ut a Homerus etiam canit, ubi animas piorum, quas Mercurium in iofernum deducere scribit, sibi inuicem conglobari more harum volucrum introducit:

— Ταὶ δὲ τρίζυσαι ἐποντο

Ὡς δ' ὅτι νυκτερίδες μυχῶν ἀντρε δεπείσαιο

Τρίζυσαι ποτ' ἴονται, ἐπεὶ καὶ τις ἀποπέσῃσιν

Ὀρμαδὲν πύρρην, ἀνὰ τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται.

— Ha autem frementes sequebantur

Sicut autem quando Vespertilioes secessu atrii magni

Streptentes volanti, postquam aliquis cadere cecit,

Multitudine è petra sibiq. inuicem cohærent.

Quibus

¹⁰ Quibus verbis Homerus etiam Vespertilioes saxorum, & antrorum parietibus, ut antè diximus, appendere solere docet, quod cum Bellonius africanis solis conuenire arbitrat, vehementer fallitur. Nam & nostrates haud secus, atq; illi, cum post longam circumuolutionem lassiqueuierem quæruunt, statim digitulorum hamulis sese ex muro suspendunt, ut non semel data opera obseruauimus. Sed *volas etiam Vespertilio*, ut Plinij verbis utar, *geminis implexa infantes*. *Bellonij error.*

C I B V S.

²⁰ Vespertiloni in cibatu culices (inquit Plinius) gratissimi sunt, sed & muscæ, quas sub nocte circumuolans, inquit. Vescitur & libentissimè carnibus, & laridū, candelas, aliaq; pingua quæuis ambit instar murium. Succidiâ è laqueari suspensâ, ita nonnumquam exedit, ut in excavata scrobe stabuletur proprij alimēti hospes, & incola. Itaq; eam ob causam quibusdam Germanis Speckmaus nuncupatur. Ut igitur non corpore solum cum extrâ, tum intrâ mures refert, ita in hoc etiam illis similis est, quod iisdem cibis pinguibus scilicet omnibus cum ijs delectetur.

F E R I T A S. M O R D A C I T A S.

³⁰ Quamquam Vulgarium ea quoq; natura esse dicitur, ut nudam ferè corporis partem noctū instar culicum intrepidè inuadant, acri morfu impetant, & sanguinem magna auaritia ad facietatem vsq; exugant, longè tamen maior exoticarum, & quas in India noui, orbis regionibus reperiri scribunt, feritas narratur, rabiei sanè proxima. Isidorus, & Albertus scribunt Vespertilioes in regionibus calidis, nostris longè maiores, & Columbibus magnitudine pares, hominum facies inuadere, ita percutiendo, & vulnerando, ut interdum vel nares vel aures vel alias partes mutilent. Ita *Casam* (inquit a Plinius) *fabulosa narrans antiquitas, princepsq; Herodotus colligi circa paludes, propugnante vnguib; diro Vespertilium genere aligerisq; serpentibus, his commentis augentes rerum pretia*. b Petrus Martyr in Dariene noui orbis regione Hispanos noctū Vespertilium moribus plurimū infestatos scribit, & exhausto sanguine in vitæ discrimen adductos, immò mortuos etiam quosdam ea tæbe compertos esse. Galium item & Gallinam non solum noctū sub dio comprehensos, sed & canes, & catos morfu interemisse. Quin & in reliquis, & præsertim Peruana regionis locis, tales Vespertilioes reperiuntur, qui inusitata magnitudine, Columbas nostras adæquantes, tanquam furij perciti, homines adorirentur sub primam noctem, ac diro, & morfu viroso ad infaniam propemodum adigerent, ita ut ab his, veluti quod de Harpyis, & auibus Stympthalidibus antiquitas fabulata est, ea loca deferere incolæ coacti fuerint. Verū haud verisimilia fortè videbantur ista, sed illud magis mirandum, quod Pompilius Azalius narrat apud Indos orientales regione quadā tam immane Vespertilium genus grassari, ut illac transeuntes alii verberatos in terram frequenter prosterнат, & multos etiam occidat. Tantæ autem atrocitatis argumenta & fastigia esse cadauerum ossa, tota valle passim iacentia.

G E N E R A T I O.

⁵⁰ Volucrum (inquit a Plinius) animal parit Vespertilio tantum. Volantia enim vniuersa ex ouis prodeunt excepto hoc, quod, ut Macrobius ait, incertæ est naturæ, & formatos pullos parit. Quod Vulturem quoq; facere multi, atq; inter eos Volaterranus turpiter mentiti sunt. Sunt hi, ut à me ruri obseruatum, musculis recens natis similes, glabri planè & nudi, infantis humani instar, omnibus tamen partibus, & membris suis absoluti Nam & integras alas habebant, & pedes in quinq; digitos dissectos, integros, haud secus atq; parens ipse. Cum autem & solus quidem volucrum, & mammillas habeat, & lac, *factus* (inquit Plinius) *naturæ laetæ ad motos vberibus*. Nidum nullum construit, sed in quamuis rimam, aut foramen, & præcipuè intra regulari hiatus pullos eijcit, eosq; mox aut è pariete suspēsos, aut māmillis adherētes laetæ. Admiratione sanè digna res, & à me obseruata, foetus matris vberibus, cū primū enixa est, ad eō tenaciter adherescere, ut nūquā ab eis se dimoueri possint. Quinimò & amplius Vespertilio est, non solum à vulneratæ matris, sed ne à mortuæ quidem mammis auelli poterant, tantum *factus* *quōd* *amplius* *Vespertilio* *enutrit*. *a L. 10. c. 61.*

Naturæ
facilitas.

b Zi. 2. de
Aub. c. 2.

c 3 H. c. 1
Questio
de genera
tione Ves
pertilionis

d L. 13. c. 6

83.

e L. 1. Cof.
moctus. 8

a Lib. de
ant. i. c.

37.

b In Geo
ponicis.

Ciconia et
Vespertilio inimici

Platanus.

Vespertilio ad
uersus platanum

12.

cū hederæ
cum solis

fugis, &
cū omnib.
formicis.

c In Com.
in Plin. l.

29. cap. 4.

Cum locustis.

d In Geop
ponicis.

Amicitia
cum Co
lumbis.

Cum sple
didis.

aberat, vt sponte sua deciderent. Mater verò vno aut altero à partu die, cum ad partum euolare cogitur, fetus ab vberibus deponit, ac ex pariete suspendit. In quo duplex certè prouidè & sagacis naturæ exemplum notare licet, alterum quidem quòd cum duo tantum ei, vt homini, vbera dederit, ita geminos vnico partu, vt plurimum edere voluerit, aliquando etiam vnicum saltem, ne si plures pareret, lactare omnes non posset. Fœcundioribus enim animantibus vbera multitudinì foetuum sufficere addidit, in necessarijs non deficiens, vt in superfluis nunquam abundans. Alterum non minus admirandum est, quod matrem interim, dum proli nuper natæ obtenerit ac metuens, primo vel secundo die ab partum euolare prohibetur, secundinas quas vocant, deuorare instruxerit, ne si auolaret, illi paterentur, aut ipsa dum domi manere cogitur, tot partus antea laboribus exhausta, ob nouam inediã deficiat. Falluntur ergo, qui nudos plañe, & nullis obteetos secundinis foetus produci putant. b Bellonius enim plures vigenis omnes prægnantes in Pseudolabyrintho Creræ se secuisse tradit, quæ omnes membranis obuolutos in vtero foetus haberet, ea, in re, vt, & reliqua interiori corporis cõstitutione muribus terrestribus omni ex parte simillimos. c Aristoteles sanè Vespertilionis vuluam, dum vterum gerit, acetabula habere scribit. Cæteri de generatione Vespertilionis, apud Philopos quosdam controuersia est, ex partium nimirum varietate nata. Quærun enim nunquid generatio hæc, vt vocant, vniuoca sit, an secus. Huic quæstioni ita satis facere conatur d Ambrosius Nolanus, suis in Auerroem commentarijs, vbi Vespertilionem, uti & utulum marinum quadrupedem, simul ac piscem; Struthiocamelumq. auem, simul, & bisulcũ, non è partium congressu, verum è femine oriri statuit. Ee enim, inquit, partes, quæ in istis diuersa apparent, omnes è femine, & in formi corpore genitæ esse comperta sunt. Negatio non cogit, ea, quæ diceret vitulos matros, Struthiones, & Vespertiones inter diuersa genera ambigentia esse, ideoq. eorum generationem ex concursu partium fieri. Nam partibus nullis acta apparentibus in eorum generatione, in qua informe semen antecessit, habetur euidenter, hęc animalia, alia ratione, quàm partium concursu fieri, secus sunt Hippium insitio nes, quoniam subiecta planta locum terræ, & scrobis, in quam implantetur, seu in foditur, tenet. Vtraq. men hunc ipsum Vespertilionem, sicut & mures ipsos terrestres ex femine procreari constat, ita nonnquam etiam è patri materia gigni dubium fortè esse non debet. Vnde subneq. aliquando magnam utrorumq. copiam ingruere videmus, ut plurimum sanè, quod e Cornelijs Gemina testatur, ab aeris morbida quadam excretionē. Ita, idem ait, singulis animalibus sua quædam est propria, sed quæ uenie tractari possit, nec circumscribi oratione, materies.

ANTIPATHIA. SYMPATHIA.

Ciconia, ut a Aelianus, Philes, necnon b Zoroastes scribunt, & Vespertilio inimici sunt. Huus enim cõtractu solo Ciconiæ oua sterilefcunt, ni platanì folijs in nidum impositis tibi cauerit, quæ accedenti Vespertilionì (si credimus) torporem inferunt. Plinius etiam platanum Vespertilionibus aduersari scribit, & Africanus, ne Vespertiones inuolent, ad ingressus omnes platanì folia suspendi iubet. Eosdem idem cum paulò antè citato Zoroastre, author est, hederæ etiam suffitu & odore perimi. Plinius præterea, & formicarum genus esse uenatarum tradit, quas Solifugas Cicero, ut habet c Dalechampius, appellet, salputas Boetia, quibus cor Vespertilionis non solum contrarium sit, immò omnibus in uniuersum formicis, unde Noctux (si Oppiano fides adhibenda est) cum formicas à pulis abigere cupiunt, Vespertilionis cor in nido habent, tanquam formicæ etiam sua latibula deferant, si quis cor Vespertilionis impouerit. Alis Vespertilionum ad formicarum nidos admotis, nullam ipsarum cegredi Hærus testatur. Locustis quoq. inimicus putatur Vespertilio. Illas author est d Democritus, locum subiectum minime transuolaturas, ubi quis Vespertiones elarioribus arboribus suspenderrit. Verum ut occultæ huius inimicitie ratio naturalis assignari non potest, ita nec è contranecessitudinis quæ ei cum Columbìs intercedit. Didymus enim, qui etiam Geoponica scripsit, perseueraturas Columbas ait, si caput Vespertilionis in peris, summo columbarij fastigio suspèdatur, Cum lumine utu sympathiam, an antipatheiam habet, dubium uidetur. Illud experientia docet, si quis vespertino crepusculo facem, candelamue scopis stipitiue impositam, aut gladium nitidum & micantem in sublime eleuet, Vespertiones ad ea aduolare, & offensos frequenter decidere. Hac enim ratione potissimum capiuntur, uel si fortè fenestras in conclauē inuolarunt, fieri etiam potest, ut id accidar, quòd lumine clariori oculi eorum cæcuciant, hallucinenturq. ideo incerto uolatu, haud difficulter in protensum gladium, aut facem impingant atq. ita effugi delabuntur.

COGNOMINATA.

Olim multis erant nomina auium. Ita Philosophus Chærephon Socratis per familiaris Nyctæris non ineptè dictus fuisse legitur, vel quia, uti neq. hoc animal interdium appareret, ita neq. Philosophi, (sicut enim & Philosophantur) vel quia nigricantis erat corporis cum pallore interfuso, unde & pyxinos, id est, buxeus cognominatus est, vel deniq. quia Philosophiæ studijs emaciatius, corpore strigoso erat, cum etiam aliàs esset statura procera, & gracilis. Unde natum adagium: *Nihil differs à Chærephone*, in homines pallidos, & graciles. Talis enim corporis speciem erat Chærepho, ut Suidas testatur. Meminit Aristophanes *τῶν Βυξίνων* καὶ πύξινος τὸν χερσὶν ὑπερτίσσει *supple* *τὸν ἀνθρώπον*, id est, *hic Licurgo, Chærephonis Vespertilio nomen est. Vespertilio* enim viri eruditissimi explicant apud a Iurisconsultos, qui interdium exiliter videt, non acri sit acie, ego potius (inquit b Turnebus) putem eum esse, qui interdium more Vespertilio nis latitet, noctū prodeat, quod fugitiuos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in domum, vel in notos inciderent, interdium se abdebant, cum foras exirent noctū, ut Vespertilio nes, alijs tamen in libris vespillo legitur. Reperi in antiquo lexico Vespertilionem esse sepulcrorum violatorem, quem Græci *τὸν μωροῦ χοῦ*, quod intelligetur per antiphrasin, quasi non sepe fiat, sed nudet, cum Vespillo funerare soleat. In latinogræco Lexico reperiri Vispellio, & Vespello, ubi etiā exponit ille *νεκροθάπτης*, hic *νεκροφάγος*, ita ille funerator est, hic cadauera portat,

Chærepho
Philosophus
Nyctæris di
ctus & bu
xeus.

Nihil dif
fers à Chæ
rephone

Prouerbiū.

a qui decē

a. de solut

b. l. 14. Ad

uers cap 3.

τὸν μωροῦ

χοῦ.

Vispillioi

Vispellio.

Vespello.

νεκροθάπ

της.

νεκροφά

γος.

Nyctipor

flantius.

DENOMINATA.

Lvcianus a Nyctiporum fluuium appellari a Vespertilionibus fingit, cumq. præterlabi insulam somni, quæ sola aues procreat, & circa eam vndiq. circumiacere syluam cuius arbores sint papauera procera, & mandragoræ, in quibus illæ aues sedcant.

AVGVRIA. PROGNOSTICA.

Primum augurium, quod Hieroni iuniori Siciliæ tyranno obtigit, fuit hoc. Cum adhuc adolescens de virtute belli periculum facturus esset, Aquila clypeo insedit, & Vespertilio hasta illa quidem ex sententia augurum robustum corpore, hic solertem animo prudentemq. ac regno dignum portendebat. Ita a Fazilius hoc augurium narrat. Ego verò ad Noctuum id pertinere puto, quia huic a veteribus attribuitur. Superstitiosum omninò est quòd tradit b Apuleius: *Cum penetraverint la rem quempiam sollicitè prebentis fortibus adfegi, ut quod in* *40* *fauis volatibus familia minantur exitum suis luani cruciatibus.* Quod sequitur, fortè naturalem rationem habet: Vespertilio nes vesperi, si citius & plures solito cauernis suis egrediantur signū caloris, & serenitatis erūt, postridie futurę, ut Gratarolus fortè ex c Aristotele annotat. Cōtra verò si sese occultant, neq. è latebris prodeant, tempestatem seu nubilū cælū præsagiūt.

a L. 2. Hist.

Vcr a.

Hieronis

augurium

de regno

obtinento.

a Lib de Si

cila.

b Lib. 3. de

Asino aur.

Serenitatis

prognosti

con.

c De Sece

tis.

Tempesta

tis signum.

a Commēt.

in c. 2. Esā.

Diabolus

Vespertilio

nis compa

ratus.

MORALIA.

Naturæ Vespertilionis cōgruere naturam Diaboli Diuus a Basilus ait, hoc pacto. Die enim illa abiiciet homo, abominationes suas argenteas aureas, quas tegerunt, ut adrent vana, & Vespertilio nes, & ingredientur foramina solida petræ, & scissuras petrarum a facie formidinis Domini, & a gloria fortitudinis eius, quum resurrexerit, percurrere terram. Est autem, inquit ille, Vespertilio animal nocturnæ caliginis appetens, versans in tenebris, solis splendorem non ferens, & in desertis locis peribenter conuersatur. Quid autem De mone, an non tales nempe vastitatis opifices, lucem eam auersantur, quæ est vera lux totius mundi? Vespertilio & alijs præditum animal est, nec tamè pennis præteruolat, sed membranula carneæ per acrem volatur. Istiusmodi sunt & dæmone, incorporei quidem sunt, nullo accēsi desiderio alijs prouolat, sed materialium rerū affixi, desiderijs intabescētes carnis instar concretionis obdurerunt. Vespertilio animalculum est volatile, & quadrupes, pedum alioqui similitate non satis tutò fulcitur, & infirmi est volatus. Cuiusmodi sunt & dæmone. Neq. enim angeli, neque homines sunt. Illorum quidem dignitate non sunt perfruiti, non item hominum affectui naturam. Deates habet Vespertilio non item alites aliæ. Dæmone autem expeten-

da vindictæ appetentiores sunt, non etiam angeli. Vespertilio nequaquam aliarum auium in-
star gignit oua, sed animalcula parit ipso partus initio. Tales sunt & dæmones, actutū & quā-
mocyssimè malignæ suæ operationi finem imponunt. Qui igitur venerabundi procidunt dæmo-
nibus, allegoricè dici possunt Vespertilioes. Quando autem a se vnus aliquis excusserit ine-

b *Oras. 1.* pristinam vanitatem idololatriæ, ac deserit prociderè Vespertilionibus, tūc volet primum in-
de amor. gredi cauernas solidæ petræ, ac scissuras petrarum. Cauernæ istæ seu foramina petrarum mul-
erga Deū, tas illas mansiones designant, quæ meo arbitratu iuxta analogiā singulis quibusq. in Christum
& proxim- credentibus sunt conditinctæ, & scissuræ petrarum passionē innuunt corporis eius, nempe eor-
um. rum, qui sunt salutem consequuturi, vt ad ipsum confugiant, apprecantur, seque recondant sub
Vesperti- eius perfectione. Item b alibi, sed in partem bonam Vespertilionum naturam vertit. Cōmoue-
lionum at te quæso (inquit) mutuus amor Vespertilionum qui lōga veluti catena constricti inter se co-
amor. hærent, ne vnquam separationem ac vitam solitariam societate atq. communionē præstantio.
CL. 2. in c. rem esse existimes. Nihil enim est, quod nos ab inuicem sciungat, nisi nosmet ipsos spontè ab
11. Lenuit, alijs semoueremus. c. Ifychius de Vespertilione ita allegoricè scribit: Circa terram volant Vesp-
Qui Vesp- pertilioes, ita vt pennis pro pedibus vtantur, quando ambulant, quod indignum est eis, qui cō-
pertilioni- templationi dent operam, horum etiam contemplatio proculdubio in terrenis occupatur. Sic
bus compa- Hæreticis omnibus Vespertilioes comparantur, quod scelus pleni, virtutis fulgentissimū
vandi Ha- lumen aspicere, tanquam solem illæ volucres, haud possint, & Ecclesiæ formosissimas partes in-
reici. tueri & mēte circumlustrare. d Hieronymus Videri timorem, atrum, & ineluctabile monstrum de
dL. 5. Chri- pingens, egregiè ei Vespertilionis alas tribuit, quoniam timidi non aliter atq. hæc auis in tene-
*stidam.*bris sese abdat, Canit autem.

*Iussa facit, sibi nigrantes accommodat alas
Nocturnarum auium, inq. atros se colligit artus,
Iamq. emensa viæ tractus obscena volucris
Purpurei crebra ante oculos se præstatis ecce
Fertq. refertq. volans circum importuna sonansq.
Nunc pectus, nunc ora nigris enuerberat alis.*

M E D I C A.

**Ad Scyp-
thum.** **A** Vicenna Vespertilione ad curādum lienis scyrrhū hoc modo vti iubet. *Vespertilionem*
(inquit) decolla, & arefactum sere, inde propina cum syrupo, & aceto, quantum tribus digi-
tis comprehenditur. Aut septē Vespertilioes pingues decollatos repurga, & in vase vitrea
to aceto forte eis superinfunde, & vas luto obstruatum in furnum impone, vt decoquantur. Tum vas
se extracto, & refrigerato, Vespertilioes in aceto digitis dissolue, propinabis quotidiè mandus dra-
chmarum duarum. Remedium enim hoc experimento constat. **Ad podagram eundem a Galenus ad**
hibere docet, hoc pacto: Vespertilioes tres aquæ pluuiæ incogno, deinde hæc adiectio: linsi semi-
nis triti uncias itij oua cruda tria, oles cyathum 1, bubuli stercoreis, ceræ viridis vncias itij. Omnia in
vnum corpus redacta subigito, & cubitum euntis semel atq. iterum applicato. **Idem psilothum con-**
ficere docet ex Vespertilionibus, si plures eorum viui in bitumen dimittantur, donec putref-
cant. Atq. tūm quemcūq. velis locum inungi iubet. Auicenna oleum arthriticis doloribus vti
le ita parat. Accipe Vespertilioes duodecim, succi almar macor (hanc herbam esse vulgò S.
Iohannis Venetis dictam, vult Bellunenſis, at Monachis Mesuem commentatis melissophyllon)
& olei uereri ana lib. 1. aristolochiæ, castorei, ana drachmas 4. costi drach. 3. Decoquantur simul
donec consumatur aqua, seu potiùs succus herbæ, & remaneat oleum Sanguinem Vespertilio-
nis plurimi auctores psilothi vim habere tradunt. In primis affirmat id ipsum e Plinius, sed ma-
lis pueros (quos imberbes esse volumus) illitum non satis proficere monet, nisi cicutæ semē
vel calcantum vt Galenus, etiam postea inducatur. Neq. enim rectè erucæ semen apud Pliniū
eo loco legitur, quod nihil ad psilothra valet. Sic enim ait in totum tolluntur, inquit, aut non exce-
dunt lanuginem, idem & cerebro eorum effici putant, est autem duplex, robens & candidum. Aliqui
Ad tri- sanguinem eius & secur aduiciunt. Ad trichiafin, qua oculi palpebrarum pilis infestantur, Archi-
chia fin: genes apud a Galenum Vespertilionis sanguinem alijs quibusdam miscet, vt & Ant. Musa præ-
d4. de cōp. cedenti ibidem capite. Serenus quoq. si te hoc vitium infestet, & pili oculis molesti sint.

*Ergo (inquit) locum crinis vulsi contingere cruore
Quem dat auis tremulus simulq. quæ pelibus alas.*

Idipsum Marcellus, Kiranides, alijq. recentiores ex illis, vt credo, repetunt. Quin & e Galenus
alibi psilothrum ex cerebro Vespertilionis, & mulieris lacte componi, & locum inungi iubet.
Idem

Idem tamen è cõtra alibi hanc vim sanguini Vespertilionis differre demit, in hæc verba differens: *Sanguinem Vespertilionis scribunt quidam, si Virgini vberibus illinatur, plurimo ea tempore ab exuberantione tueri, quod falsum est, veluti, & quod enasci sub aliis pilos probibeat, id quod rectè Xenocrates, tanquã mendaciũ calũniatus est.* Verũ ipse censet ad hunc vsũ, aut calchantum inspergendum esse, aut semen cicutæ, aitque, vbi hoc factum erit, aut prorsum pilos non prodituros, aut si prodeant, ceterè lanugineos fore. Leue enim aliquo, & debite esset medicamentũ, nisi cicutæ semen adderetur, quod nempè per sese pates, quibus impositum fuerit, haud strenuè refrigeret. Sunt, qui puerorum pudendis sanguinem Vespertilionis illinunt, credentes ita diutissimè eas partes à pube immunes seruari posse. Quod fortè Georgius Pictorius dicere voluerit his versibus:

Est volucris simulat tremulis quæ pellibus alas,

Quæ lactat pillos vberibusq; suis.

Pflosit ut referunt istam dare posse cruore

Et gratum quemuis reddere Principibus.

Julius Alexandrinus tamen sanguine hoc euulos pilos, ne renascerentur, prohiberi posse sperantes, falsos se opinione sua testatur. Sanè ex refrigeratione partis vehemènti tale quid posse contingere non est à ratione alienum. Vespertilionis tamen sanguis adeò frigidæ facultatis non est, vt cum id præstare credamus. Nam in totum nullus sanguis frigidus est. In g. Auicennæ translatione legitur *unguentũ Vespertilionum prohibere ortum pilorum, & incrementum mamilarum in puellis*, quod falsum est. Sed legèdum est sanguinem Vespertilionis inunctum vel illitũ hoc præstare perhiberi. Vt vt sit, alij experiri poterũt, scio si alios viuos Vespertiliones in vas cũ cedria infundere, & ad eundem vsum seruare. Tribuunt etiam similes effectus, sed falsò albatæ sanguini, id est, chamæleonis, & ranunculi viridis, quem calampitem vocat. Aliam medicinã ex sanguine Vespertilionis proponit h. Plinius, sed vt ipse faceret, magicam: Etenim, magi,

inquit, *Vespertilionis sanguine contacto vire in totum annũ caueri dolorem grauium.* Et paulò aorè; *grauissimũ vultũ illos appellatur, hinc re si sit aium, disceps Vespertilionis sanguine, etiã illis & stre subuenire.* Idè Marcellus Empericus suo testimonio confirmare annititur. Auicenna cerebrũ Vespertilionis, vt Kiranides sanguinem cum succo Rhamni & melle illitum, ad suffusiones oculorum commendat, sed nondum planè cõfirmatas. Si mus araneus momorderit iumentum, fel Vespertilionis (docente Plinio) utiliter imponitur adiecto aceto. Apud Auicennam legitur Scerrazirac (Bellensis restituit Sizarach, exponitq; lac vel vrinam Vespertilionis) abstergendi vim habere, valdè calefacere, & curare vngulam, & albuginem. Alij è contra, ster-

cori Vespertilionis vim excæcant tribuunt, & aliquando cor eius & linguam, hydropobiam inducere testantur. Vulgò etiam vrina Vespertilionis venenosam quandam, & septicam habere facultatè existimatur; Ea tamen Ornithologus, sine noxa quosdam asperfos esse scribit. Dicit Psellus Platonius quod Canes, & Corui, & Galli conferunt ad vigiliam, etiam Philomela, & Vespertilio, & Noctua, atque ex his maxime caput, cor, & oculi. Ideo dicunt, si quis cor Corui, vel Vespertilionis super se portauerit, non dormitabit, donec deponatur. Idem facit caput Vespertilionis aridum, aligatum in dextro brachio vigilantis. Nam si ponatur super dormientem, fertur non excitari, donec depositum fuerit. Secundum autoritatem antiquorum Vespertilionum combustorum cineres, & Noctuæ cum vino potandos dabant, si nutrum lac fuisset determinatum, vel cũ aqua soluta mamma illinebant; neutrum tamen ego laudauerim: Importunitas enim hæc stomachum exterminat, & cibum corrumpit. Referunt rerum occidentalium scriptores, præsertim k. Pertus Martyr in Vraba noui orbis amplissima, provincia maximum esse fluuiũ, ex eiusque paludibus Vespertiliones noctu prodire Turribus non minores, & morsu lethali Hispanos infestare, idq; aliquos ex militibus, qui hocce morsus experti sint, testatos fuisse. Quinimò quosdam diem ex eo obuissè, tam diram atque atrocem vim morsus eorum esse aiunt. *Auctus tamen, inquit idem, prætor cicctus interroganti mihi de Vespertilionũ venenato morsu, resuli se fuisse inser dormiendũ à Vespertilione demorsũ in talo pedis astate ob calorem detrecti, nec magis nocuisse, quàm si alterius animalis non venenosĩ dicitibus lesus fuisset.* Morsus verò Vespertilionis siue venenatus est, siue veneni omnis expers curari traditur, vel aqua marina, vel alia calèsc, vel cinere tantũ feruente, quantũ tolerari potest, parte obuoluta, vel oblita. Rhafis, qui comederis, inquit, linguã aut cor Vespertilionis, fugies potiũ aqua, & morietur; Curabit qui alsũperit eodè modo, quo morsus canis rabidi sanatur: prouocabit in pri-

mũ vomitũ cũ butyro, & aceto, & funder super caput ægri lac recens: & bezuar ei sunt cancri fluuiatiles. Traduntur aliæ quãplures Vespertilionis ab authoribus facultates, sed Vespertiliofeproculdubio, ne dicam impie, quas etiam ipse Plinius homo Ethnicus sapere magiam dixit. Vnde admonitus lector fidem quantam volet, his adhibebit, quæ nos tamen, ne non omnia à nobis

fin pan-
isopolis.

g Lib. 3.
tract. 2.
cap. 74.
Auicenna
emendatus.

h Lib. 30.
cap. 7.
i eodè cap.
p. 10.

Scerrazirac
raco
Sizarach.
Ad vngu-
lam, & al-
buginem.
Stercoris
vfas.
Vrinæ vis

k Libr. 4.
dec. 2.

Morsus
Vespert.
lionis cu-
ratio.

l. 29. c. 4

Sanguis,

Caput,

Cor.

nobis recitata quis queri possit, hic subtexere volumus. Huius generis, id est, *magica vanitatis* inquit l. Plinius, *propè videri possunt, quod tradunt, si ter circumvolatus domui Vespertilio viuis per fenestram inuerso capite infigatur, amuleum esse, reseruumq. onitibus circumlatum toties, & pedibus suspensum in superluminari.* Magi præterea tradunt Vespertilionis sanguinè collectu flocco, & mulieru capiti impositi libidinè mouere, si Sagittarium Sol, vel Luna permeet, tū Vespertilionis alas crematas, & oleo tritas febrientibus inungunt. Caput Vespertilionis aridum adalligatum somnum arceat. Atque hæc omnia ex Plinio. Eiusdem caput ex sublimi arbore, suspensum fugare tradunt locustas. Cor etiam exitum fornicarum prohibere tradit Cardano teste,

V S V S I N C I B O.

a li. 6. Ge
og.b Exere,
236.3.

Vespertilionem, etsi impurus sit, & non solū lege Mosaica, sed etiā aspectu abominabilis, reperiuntur tamen, qui in cibum admittat: Etenim a Strabo author est, in *Borsippa urbe Babilonis, quæ Mesopotamiæ conuicta est, inter Euphratis conuerfiones, maximā esse Vespertilionum multitudinē, qui longè maiores sint, quā qui in caeteris locis capiuntur, eosq. in esum cōdiri.* Quin etiam qui historiam Nauigat. Orient. conscripserunt, in Insula S. Ioannis Vespertiliones asserunt reperi, non tantum esui aptos, verum etiam sapore, & obestitate gratissimos. Eos feruente aqua expilant, fiuntq. quales apud nos pulli Gallorum deplumati, carne admodum candida. b Scaliger Vespertiliones testatur, qui magna copia ab incolis insulæ Catigan in mari Sur sitæ, escitantur, *Aquila esse magnitudine, Gallinæ sapore.*

HIEROGLYPHICA.

Nutritia
typus.
Imbellis
& temere
audacis
typus.

Mulierem lactantem ac bene nutrientem significaturi Aegyptij, Vespertilionem pingebant. Sola enim inter omnes volucres hæc dentes, ac mammas habet, & magna cura suos foetus lactat. Iisdem imbecillum hominem, & temerè audacem monstrare volentes, Vespertilionem effingebant, quod hic, etsi pennas nō habeat, volat tamen. Ala Vespertilionis cum formica hominem signabat, qui se extra domum suam contineret.

P R O V E R B I A.

Vespertilio-
nes qui
dicantur,
a Li. Pandec.
dec. 21. tit.
de emtio-
nibus.
b in cōm.
de rer. sig.
Apologus
de Mergo
Vespertilio-
ne & Ru-
bo.

c In Aga-
thone,
d In Tri-
nuntio.

Vespertiliones prouerbialiter videntur appellari, qui grauati ære alieno luce domise continent, ne a creditoribus appellentur noctu prodeunt. a Plinianus: *Si quis stipulanti spōdeat, sanum esse, furem non esse, Vespertilionē nō esse &c.* Quidā hoc loco legunt pro Vespertilione *vespillonem*, aut *vespellelem*. b Alciatus inter Iureconsultos vndique; a doctissimus putat Vespertilionē dictū (vt diximus) qui metu creditorū interdiu latitat, noctū prodit. Adagiū sumptū esse videtur ex Apologo quodā, siue Aesopi, siue alterius illum imitati (nā Aesopo indignus videtur) qui narrat Vespertilionē Mergū, & Rubum fociatate misisse, vt confatis fortibus pariter negotiarentur. Vespertilionem contulisse pecuniam a feneratori bus mutuò sumptam, Mergum aliud quidpiam, Rubum vestem. Quum omnes è naufragio nudienataissent, Vespertilionem, metu creditorum interdiu latitare, noctū volare tantum. Mergum obliuere littora, ac subinde collum demittere in fundum, sicubi reperiat merces suas, vel eiectas in littus, vel in fundo hærentes: Rubum prætereuntium adherere vestibus, si quā fortè suam reperiat. Mhi tamen videtur Vespertilionis nomen, vt antè diximus ex Turnebo, & in fugitium seruum competere, qui noctū ab hero solitus sit sese subducere, latitatq. vbi periculum est, ne agnoscat. Nam mox proximo capite pro Vespertilione erronem ponit, ac fugitium. *Quum quis, inquit, stipulatur furem non esse, fugitium non esse, erronē non esse.* Prisci tamen ea voce secus vsi sunt, videlicet pro hominē ancipitis fidei, qui nec huius ordinis sit nec illius, cum vtroque tamen colludat. Vespertilio enim sic est vtrumq. vt nec inter volucres, nec inter mures planè locum habeat. Vnde c Varro, *factus sum Vespertilio, neque in muribus planè, neque in volucris sum.* Vespertilionis conuicium torqueri poterit, & in amantes, qui noctū obvagantur; quos d Plautus vocat latebricolas: *Elegans, inquit, despolia tor latebricolarum hominum corruptor.* Budæus in citatum paulò antè Pandectarum locum Vespertilionem verbum arbitratu esse circumforaneum, & ex formula venalitiuorum desumptum, pro eo, quem eandem Pandectarum author paulò antè myopem dixerat, id est, qui interdiu exiliter videt & vesperi iustam aciem habet, qui Larinè luscitiosus dicitur ab anium, Vespertilionem.

10 ut ei videtur, similitudine. Quod ut prober, e Martiani locum adducit ita scribentis, *Numero* *e Int. qui*
est Vespertilionem, aut aliâ turpem dederit hominem, idem sit? Iuris consulti autem (idem eodem
 loco inquit) aliquando eam sibi licentiam permittunt, ut verbis transalibus, & circumfraneis
 aut castrensis pro legitimis, & purè latinis viantur, qui fit, ut difficilior sit interdum apud eos
 enarratio, cum ea verba apud authores non reperiuntur. Ut autem Vespillo legatur pro lan-
 dapillario, sensui non congruit.

E M B L E M A T A:

Varias hæc, quas proximè de Prouerbijis attulimus significationes, easq; tropicâs Alcianus
 20 artificiosè hoc emblemate complectitur.

Vespere quæ tantum volitat, quæ lumine luscæ est.

Quæ cum alas gesserit, cætera muris habet,

Ad res diuersas trahitur, mala nomina primum

Signat, quæ latent in uiciumq; timent.

Inde, & Philosophos, qui dum cælestia quæerunt,

Caligant oculis, falsaq; sola vident,

Tandem ut versutos cum clam scitentur utrumq;

Acquirunt neutra quæ sibi paræ fitem.

Assumpsisse suum volucris ex Menesæ nomen.

Socraticum authores Cherephonta ferunt.

Fusca viro facies, & Hridens vocula tali

Hunc hominem potuit commaculare nota.

Apud a Nicolaum Reufnerum aliud est Emblemata sub lemmate, MALA CAUSA SILEN- a l. 3 Em-
 30 DA, quod tale est:

Dum cultus superum spernunt, festumq; profanant,

Et leuibus fallunt tempus, opusq; iocis:

Protinus in volucres abeunt Menestes, has, quæ

A sero verum Vespere nomen habent.

Iamq; petunt tenebras, & solis numina vitant,

Tecta frequentantes, humia nocte volant.

Mordere os hominum, quam turpia dicere præstas

Luce sacra solùm mens vacet, osq; Deo.

Æ N I G M A.

EX incertitudine, & ambiguitate naturæ Vespertilionis, qua neque auis neque quadru-
 pes planè, utrumq; tamen quodammodo esse videtur, natum arbitror Ænigma, quod
 a Plato facit Vir non vir, videns nō videns, percussit, non percussit, lapide nō lapide,
 a uem non a uē, super arbore, non arbore. Cuius sensus est, hic Enochus luscus talicetro excussit
 40 pumicem in Vespertilionem super sambuco. Cur enim Vespertilio iure auis non auis dicatur,
 abūde à nobis suo loco est dictū, nempe quod alas, & volatum cū aibus, reliqua ferè omnia, ut
 dentes mammas, pilos, pedes &c. cum quadrupedibus communia habeat, & ut inquit Alcianus:

Quod cum alas gesserit, cætera muris habet.

Ænigma hoc triplici sennariolo expressit b Petrus Crinitus:

Homo, non homo; videns non videns; alitem

Nō alitem, lapide non lapide; percussit

Cum super arbore, non super arbore degeret,

De Vespertione aliud Sempronij ænigma legitur tribus hisce versibus expressum:

Nox mihi dat nomen, primo de tempore noctis,

Pluma mihi non e st, cum sit mihi penna volantis

In tenebris seæco, nec me commisit diebus.

b li. 20. de

hens, usq;

pl. cap. 8.

Vlyssis Aldrouandi A P O L O G I.

A Pologum non quidem Aescopi, sed alterius cuiusdam Aescopi simiæ de Vespertilionæ, Mergo, & Rubo, inter prouerbia tum recitauimus, quod ad significationes Vespertilionis declarandas faceret. Alius est huiusmodi, & ipse à natura ancipiti animalis petitus, ut & ænigma, quod præmisimus. Auibz cunctis exulare iussis edicto, Vespertilio dixit, se murem esse; rursus alio super exilio murium promulgato, auem se esse dixit. Perstringit Apologus versipelles quosdam, qui instar Prothei cuiusdam omnes pro re nata, & ex suo cō nodo vultus induunt, seque nunc hos, nunc illos simulant, temporì certè se commodantes, & foro, ut dicitur, uti scientes.

Versipelles denotat Vespertilio.

Libr. 3. Varia Hist.

F A B V L O S A.

A Elianus Meneiades tres sorores fuisse, fingit. Leucippen, Aristippen, & Altihoen, quarum vna in Cornicem, altera in Vespertilionem, tertia in Noctua à Deo Baccho mutata sit, quòd scilicet hunc ipsum Deum, eiusque orgia contempsissent, Ouidius verò omnes simul in Vespertilionem versas fuisse fabulatur eandem ob causam:

*At non Alcithoè Mineias orgia censes
Accipienda Dei &c.*

Et paulò post:

*Finis erat dictis, & adhuc Mineia proles
Vrget opus, spernitq. Deum, festumq. prophanat.*

Et quibusdam interiectis:

*Iamq. dies exactus erat, tempusq. subibat,
Quod tu nec tenebras nec posse dicere noctem,
Sed cum luce tamen dubia confinia noctis,
Tectâ repensè quati, pinguesq. aræere videntur
Lampades, & rugulis collucens ignibus ædes.
Falsaq. seuarum simulacra vlulare ferarum.
Fumida iam dudum latitant per tectâ sorores
Diuersaq. locis ignes, ac lumina visant,
Dumq. petunt tenebras paruos membra per artus
Porrigitur, tenuesq. includunt brachia pennæ:
Nec qua perdidisti veterem ratione figuram,
Scire sinunt tenebra, non illas pluma leuauit.
Sustinere tamen se per lucentibus alis,
Conataq. loqui, minimam pro corpore vocem
Emitunt per agunq. leui stridore querelas,
Tectâq. non syluas celebrant, lucemq. perosa
Noctæ volant, seroque tenenti à vespere nomen.*

Et paulò post

*— potius de pellice natus
Vertere Naonios, pelagoque immergere nautas,
Et laceranda suæ nati dare viscera matri,
Et triplices oporire nouis Meneidas alis.*

H I S T O R I C A.

Monachus moribundus à Vespertione sanatur.

M Onachi cuiusdam desperato morbo laborantis atque euentu insolenti, ac mirabili à Vespertilione fortè sanati, historia digna relatu mihi visa est. Solèr Vespertilionem instar culicum noctù dormientes aggredi; & quam parè detectam repererint, ausu imperterrito mordicùs impetere, dormientemq. exugere. Accidit itaque, ut de vita periclitans æger decuberet cænobita pleuritide, cū febre ardentissima coniuncta. Quare cum phlebotomia tanquam vnico præsidio summopere egeret, Chyrurgus bis tenuè scalpello icta vena, ne tantillum quidem sanguinis extraxit. Vnde pro iam iam morituro desertus erat à reliquis monachis, qui extremo ei vale dicto, curaturi sepulcrum abierunt. Ad deploratum, & quem iam è viuis excessifferebantur, postridiè manè reuertuntur, hominemq. viuum, & alacriorem solè-

10 tō, ac propē incolumen offendunt. Miraris ac cauam sciscitantibus, hanc refert, Vespertilionē noctū, detectum pedem mordicū arripuisse, venam aperuisse, sanguinem ad satiem vsque, & copiosum exuisse, saturum auolasse, vena relicta aperta, Breui itaque cænobita hic sanitati restitutus ad munia consueta redijt.

DE STRUTHIOCAMELO. Cap. II.

VIVM omnium rapacium, cum diurnarum, tum nocturnarum historia iam nūc ad calcem vsque perducta, non videbor ordinem nobis hactenus obseruatum, inuertere, si Vespertilioni, quem nocturnis ad neximus, Struthiocamelum, a quo Plinius de auib. scripturus, exorsus est, subiunxerim, fabulosiq. cum rapacibus, tum non rapacibus, quæ subsequuntur, prætulerim. Struthiocamelus. n. eodem modo vt Vespertilio, partim auem, partim quadrupedem refert, quippe qui nō vt quadrupes pennas habeat, vt non auis, sublime non volitet, nec pennas ad volandum vtilis gerat, sed vt currentem adiuuent. Denique qui bipes etiam sit tanquam auis, bisulcus tanquam quadrupes, cum digitos non habeat, vt aues, sed ungulas bipartitas, vt quadrupedes bisulci. Cum itaque in hoc conueniant Vespertilio, & Struthiocamelus, vt semiaues sint, & semi quadrupedes, iure merito historię illius, huius adiungenda videbatur, eoque magis cum vterque genus non habeat proprium, ad quod potius possint reduci.

Lib. 10.

Æ Q V I V O C A.

30 Struthiocamelus inter struthij herbæ nomenclaturis legitur apud Dioscoridem, cuius radicibus ad ciendos menses a Hippocrate vtiur. Hanc herbam quibusdam Ianariam dici scribit b Isidorus. Sunt qui struthium siue struthionem dictam velint, quoniam folia eius vtrinq. lan cinata pennas huiusce Auis æmulentur, nam, & aliæ plantæ a pennarū similitudine nomen habent, vt Filix, αἰρεῖς dicta, hoc est, alata, quia scilicet folia eius vtrinq. pennarum more, teste c Dioscoride digesta sint. Abietis item, & Sorborum folia Theophrastus singula tradit, consistare ex obliquis penna modo partibus, ac si omne vnū esset, habens lobos excisos ad nervū vsq. verum differunt, inquit, singula multitudine partū. Decidunt, sed totum foliū penna facie. Quod verò folia plantarum familia Struthij auis pennis dicantur, idem Theophrastus testis est, qui de arboribus Indiæ loquens, in India, inquit, arbor quædam gignitur, cui folium specie p. elongum, simile pennis Struthionum, quæ super galeis imponuntur longitudine duorum cubitorum. Struthiū quoque genus est mali apud a Atheneum. Struthium item pro obscena parte virili in Mimis præsertim accipi solet, quandoquidem hæc corporis pars coniugium maximè promoueat, & debitis augeat incrementis Ego verò eam partem id nominis obtinuisse putem, quoniā Struthiones insigniter sint, vt dicemus, Venerei.

Struthiocamelus herba.

a Li. 1. de mor. mul.

b Lib. 17.

Orig. c. 9.

Filix ab

auiū pen

nis dicta.

c Libr. 4.

c. 178.

Struthiū

mali gen.

d l. 2. Dei.

pn.

Struthiū

pro men-

sula.

Azida.

Afida.

Chafida.

a Cap. 39.

Struthia.

b Esaię

cap. 13.

Bath naa

miba.

Neamath.

Hiero-

S I N O N Y M A.

40 Non vno nomine (vt Latini ferē ac Græcis) Hebræis Struthiocamelus venit, sed pluribus, ijsq. adeo cōfusi, vt æquivoca potius, quā synonyma videantur. Azida iuxta Philologū Auis eadē est, quæ Struthio. Albertus Afida legit, per s, dicitque vocem esse Græcam, quæ ab alijs dicatur Chamæleon, sed pro Chamæleo scribendum est Struthiocamelus. Afida verò Hebraicum nomen, non Græcum esse videtur, nō tamen Afida ab Hebræis profertur, sed Chafida, & nominatur a a Iob vnā cum Neelasa Aue, quam Kimhi Pauonē, Chaldæus Gallum syluestrem interpretatur. R. Abraham putat esse Struza, id est, Struthionem bath iaana David Kimhi ponit in themate Ain, & exponit aues degentes in solitudine, quæ vocem lugubrem emittant. b Idem ait bath minorem esse, leanim maiores. Septuaginta. Sirenes transferunt, Hieronymus Struthiones. Animal esse aiunt semper solitudinis amans, quod cum pennas habere videatur, tamen de terra altius eleuari nequeat, quod Struthio. ni conuenit, vt & alij ferē scripturæ loci, in quibus Struthij fit mentio. Deuteron. 14. & Leuit. 11. Chaldaus interpres habet bath naamitha, Arabs neamath: Persa prætermisit, nimirum eandem vocem positurus, vt per versum totum fecit. Septuaginta interpretes σπυδοε, Neamath.

Iaenath.

e Cap. 39.

d in Sireni

lus.

Ranan.

Thai m.

Thalix.

Thalins.

Naut.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Nham.

Hieronymus Struthio. Dicitur, & Hebraicè Iaenath ab vlulari; iana enim vlulare est aliqua
do Hebraeis: vnde est, quod quidam Vlulam interpretantur. Dicitur Bathiaenath, id est, filia
Struthionis, eò quòd homines fœmella ferè vefci solent, & cum adhuc parua est, teste R. Da.
uid Kimhi in lib. Michol. Iaanath apud e Iob secundum Abraham est Struthio. Iob inquit se
esse factum fratrem Syrenum, & socium *σπυθῖν σπυθῆς* autem dicit, quos nos Struthocame-
lo vocamus, vt inquit a Suidas. Habitabantq; ibi filia Struthionis iaanath. Sunt qui Ranan
quoque Hebraicam vocem Struthionem vertant. Thalim teste Syluatico est Struthio mas:
Vetus glossographus Auicennæ legit Thaliz, codices nostri Auicennæ Thalium habent: Tha-
lium, inquit, explicauimus in capite de Struthione. Vox fortè Persica fuerit. Nam etiam apud
Syluaticum Struthionem significat, codex noster Auicennæ habet Naham. Bellunenſis legi-
t Nham, & est, inquit, auis Struthio, alia lectio Nacham, quæ est auis magna palustris. Strutho
camelus, velut alij scribunt, Struthiocamelus nomen Græcum est, quod Latini etiam recepe-
runt, ut Plinius, multiq; alij recentiores, vt D. Hieronymus, & eo etiam posteriores alij, vt
Gaza, multiq; viri alij doctissimi Struthionem vocant, non desunt etiam qui Struthium dicant,
vt Valla in translatione e Herodoti, & apud Philostratum in vita Apollonij. Sinonyma Græ-
ca sunt, *σπυθῆς*, vt Philostrato, atque etiam Aristotelē; *σπυθοκαμηλος* Hefychio, *σπυθοκαμηλὸς*
Oppiano, recentioribus Græcis *σπειροκαμηλός*. Sunt qui autem hanc masculini generis faciant
nec desunt qui fœminini; apud Iuliu Capitolinum Struthiones Mauros legimus, & apud Lam-
pidium Struthionem sexcentorū, & *σπυθῆς δ' Ἀραβίος*, & *σπυθῆς κατάγαιος* ab Herodoto pro-
nunciatur, & Aristoteles *σπυθῆς ὁ ἐν λυβύῃ* dixit masculino sulicet genere. Aristophanes verò
multiq; alij Græci *σπυθῆν μεγάλην*, vel *λυβικὴν* vt & recentiorum etiam nonnulli fœminino
genere Struthionem magnam vel Libycam dicunt. Textor Rautius Struthum vocat marem,
& fœminam Struthionem, sed absque autoritate: quare nihil ego referre putem, vtrum fœ-
minini, aut masculini generis habeatur sic & ipse Gaza modò Struthionem Aficā dixit, cum
& alias Struthionem Lybicam dixisset. Plautus hanc auem Passerem marinū appellauit, item
& Poenam autem; Sunt qui ita dictam velint, quòd maritimas oras inhabitet, vel, vt Turnerus
ait, quòd ex Africa mari in Italiam aduehatur, Passerem autem quòd eius similitudinem ge-
rat, Ego verò vocari crediderim Passerem, & Passerculum, & Græcè *σπυθῖν*, & *σπυθῖον*, quasi
per ironiam nomine composito, velut si quis pygmæum gigantem diceret, vel homunculum
giganteum. At Struthocameli aliud etymum est, nempe, quòd colli, & crurum longitudine
camelum imitetur. Est enim statura homine ipso procerior. Cum verò & multæ auis partes,
collum nempe, rostrum, oculi, caput, crura Anseri potius quam camelo, similes sint Chenocame-
lum potius quam Struthocamelū curiosus quispiam vocauerit. Apud Varium *λιθυσσα ὄρνις*,
id est, Lybica auis pro Struthiocamelo legitur, vt in hoc carmine:

— ἄλλα λιθυσσα

— *σπυθῆς ἀλιποκίνη πλάζε καὶ ἀμφοτέρως.*

Sic, & Afra auis vocatur Latinis, vt annotat f Acron; & Vasta Auis g Claudiano. h Diodorus 40
Siculus Aues Ceruinās appellauit, vt cōiicio, nam in tora descriptione cōueniūt omnia, nihilq;
aduersatur, vt postea monstrabimus. Vespertilionem autem non auem vocant, idem Struthio-
camelo quoque competere potest, cum vt auis non volet, & multas etiam partes cum quadru-
pedibus cōmunes habet. Italis appellatur Struzzo, uel Sturzo apud Scoppam. Hispanis Auc-
struz Lusitanis Ema di Gei, Ema autem simpliciter Gruem eis significat, Gallis Autruche, uel
Autruche. Germanis Strauß, uel Struufs, & quoniam pennis eius pilei, & galeæ ornantur
deducitur inde nomē ein Straußle, pro quauis crista, & uerbum strussen pro eo, quod est super-
be se erigere. Belgis dicunt een vogel struijs. Anglis an Oūtris, uel Oūtrige Illyricè Pītros,
Polonicè Strus.

GENVS. DIFFERENTIÆ.

DE Struthiocamelo, quoniam ut Vespertilio partim auem, partim quadrupedem refe-
rat, dubium uidetur, nūquid potius inter quadrupedes, an inter aues reponi debeat
Palpebræ enim, quibus solus alitum ut homo, utriusq; præditus est, pedesq; bifiduli,
ac totius corporis magnitudo quadrupedē esse arguūt, cū magnitudo Auibus parua cōuenie-
bat, corporis. n moīē sublimē ferri nequaquā facile est ut scriptū reliquit a Arist. contra forma
corporis, pennæ, rostrū, caput collū, cauda, pedes bini, Auem quidē constituūt, sed quæ gibboso
corpore, pedibus in binas ungulas diuisis, moribus, atq; ouorū incubatu à reliquis auibus disse-

¹⁰ rat. Alas quidem habet uti ceterae, sed quæ non ad volandum, ut illis, sed ad velociorem cursum datæ sunt. Oua item, ut illæ, parit, sed non incubat, quæ nempe in arena sepeliatur, & solis calore postmodum exeludat.

Ala.

FORMA. DESCRIPTIO.

Struthiocamelus Anserem tota corporis sui forma refert. Quod ad magnitudinem attinet, Avium omnium maximus est. Triæ enim sunt animalia, quæ ex minimis maxima evadunt, nempe ex aquatilibus, Crocodilus; ex volucribus Struthio; ex quadrupedibus Elephantus. ^a Diodorus Siculus cameli magnitudinem Struthioni tribuit. ^b Plinius equitis equo infidentis etiam altitudinem excedere scribit, quod sanè intelligendum est, dum collum quantum potest, erigat. Nam reuera aliàs longè minor est, maximus tamen volucrium, ut dixi, quare ab ^c Aristophane Rheæ Deorum matri etiam comparatur. Rostrum habet, si corpori adæques, valdè exiguum, sed acutum, & robustum. Caput Anserinum, id pariter paruum, & cerebrum in eo ferè nullum, plumis haud coopertum, ut neque collum, sed exiguis tantum pilis, in foemina pallidè lutescentibus, mari verò in capite magis flauent, collum verò ad rubrum colorem vergit. Oculos magnos, nigros, cameli similes. Palpebras utrinque, alitum solus, ut homo teste Plinio; ^d Cardanus pilos habere dixit in superiore palpebra. Collum prolixum, immò longissimum, coloris qualem dixi, quod ^e Suidas asini simile dixit, sed quàn rectè, ipse viderit. Pennæ quæ pilis haud dissimiles sunt, à cæteris avium pennis differre videntur. Dorsus, cuius pennæ in mare nigerrimæ, in fœminâ fuscæ tantum sunt, & lanæ quandam substantiam sua mollicie efficiunt, tanta latitudo est, ut Oppianus puerum lactantem, vel ut Italicè quidam scripsit, hominem infidentem sustinere possit. Alarum pennæ eiusdem coloris, sed in superiori parte, ^f candidissimæ. Gordianum tradunt Imperatorem, dum etiamnum iuuenis esset, trecentos Struthiocamelos Mauros miniatos habuisse, quos ego Phœnicopteros fuisse arbitror. ^g Albertus Struthionem in interioribus alarum cubitis, spicula quædam, quibus feriat eos, quibus insil-^hta habere scribit, & author de nat. rerum paruum ei sub alis osciculum tribuit, quo se in latere purgat (pungit fortè) & agit, ac prouocatur ad iram. Alij in extremis alis osscos quosdam extare putant mucrones, quibus ceu calcaribus ad cursum velociorem se incitat, infligendo eos coris, in quibus, ut in plerisque etiam alijs partibus corporis deplumis est. Sed eiusmodi spicula atq; osscos mucrones ego obseruare non potui. Caudæ pennæ in mare subalbidæ, in fœmina subfuscæ sunt, & casides maximopere expetuntur. Coxæ sanè prægrandes; eiusdem cū collo coloris plumis per quam raris ornata, aut vi non videntur convenire, sed quæ cum magnitudine, rotunditateq; ac carnis soliditudine, tum quod in angustum sensim iuxta genu finiuntur, humanum femur potius imitentur. Crura carnosa cruribus camelorū similia, crebris corticibus, seu squammis intertæ usque ad geminos duos poplites. Pedes bifidi more bouum, cæterorum; quadrupedum bifulcorum in binas ungulas diuisi, itaque perperam Suidas pedes asini, qui solipes, atque vna tantummodò ungula insignitus est, Struthioni tribuit. Verum cur bifidum potius, quàm solipedem, aut digitatum natura Struthionem fecerit, ego prorsus ignorare me fateor. ⁱ Nicolaus Leonicus Thomæus id quidem hunc in modum quærit, sed nihil videtur concludere. *An quia, inquit, verè non sunt volucres, sed pedes struthionis generis magis, & idèd neq; à terra tolluntur alius, pennasq; solimodò data sunt q; ut currentes adiuvant, qui aliquin corporum mole essent tardissimi. An quod in animalium genere ambiguas quasdam, & velut promiscuas natura producit species, ut in luvris, marinisq; vitulis, quæ cum aquatilibus, tum terrestribus merito existimari possunt. Et huiusmodi autem Struthiocamelum esse, non ab re putandū est, ut aut. n. bipes est, pennasq; & plumas habet, ut verè ex pedestrimum est genere, & genas habet, quibus sanè carent volucres, & bifidas gerit ungulas. Huius autem causa corporis illius est mole, quæ haud quaquam avibus, sed quadrupedibus magis conveniens, aptaq; esse videtur. Verum nunquid hæ rationes sufficiant, alijs iudicandum relinquo. Nos interim maris, & fœminæ iconem priuatim exhibemus, etsi vnica sufficeret, sed pictoris id auaritia factum est.*

Magnitudo
Animalia
quæ ex mi-
nimis maxi-
ma evadūt.
a Li. 3. rev.
antiqu. 6. 12.
b Li. 10. c. 1.
c In avibus.
Rostrum.
Caput.
Oculi.
d Li. 10. de
Subtil.
e In Sireni-
bus.
Pennæ.
Dorsum.
Ala.
Struthiones
miniatū quē
sint.
f Li. 13. de
Animal.
Cauda.
Coxæ.

Crura.
Pedes.
Suidæ error
Cur natura
bi fulcum
voluerit es-
se.
g In quæst.
nat.

L O C V S.

STRUTHIONES loca amant deserta, & ferè aquosa, vnde apud D. Hieronymum legitur; *Filia populi mei fidelis quasi Struthio in deserto*. Tanta vero quandoque eorum copia in desertis conspicitur, vt velut equitum quandam aciem efformet eminus, atque à longè videntibus, totidem se equites videre existimantibus, de vitæ suæ periculo sæpissimè timorem incuriant. Africa nobis hanc auem generat. a Theophrast. in ea Africæ parte Struthionem nasci tradit, in qua nunquam pluit. b Aristoteles Struthionem Africanam nominat, & Lybicam. c Plinius Africanam, & Aethiopicam, & Poetæ Afram Auem *κατα ἔξοχον* pro Struthione dixere, d Philostratus Apollonio, cum dextra Gangem, sinistra pyphasim fluuios haberet, ac ad mare descenderet in itinere Struthiones multos refert sibi occurrisse. Insula Dargin, Aloysio Cadamusto tradente, Struthiones fert, quorum oua non insuauiter comedit. Paulus Venetus in provincia Abasia dicta Struthiones grâdes reperiri, Afinis nō minores memorat. e Xenophon olim in Arabia magnos Struthiones agnouit, eosq; nō paucos, quod f Diodorus Siculus, & g Strabo quoque testantur. *Supra Elephantophagos in Arabia* (inquit Strabo) *sunt Struthiophagi, gens non admodum magna, apud quos aues dicuntur esse cernuorum magnitudine, quæ volare non possunt, sed ce-* phagi Popu- *leriter carrus quemadmodū Struthiocameli.* Sane aues eas, quarum descriptio cum Struthionibus ex toto quadrat, ab his nihil diff. re arbitror, ut neq; à Ceruinis à Diodoro Siculo descriptis, quas Aethiopiæ quandam partem mittere scripsit; nam quæ & ipse de auib; Ceruinis dixit, cum Struthionibus omnia congruunt. *Populi h* (inquit) *qui partes Aethiopiæ supra Aegyptum ad Hesperum pertinentes habitant, æthiopes simi, ad meridiem spectantes Struthiophagi cognominantur. Est apud eos auium species natura terrestribus animantibus mixta, vnde & aues Cerni na nominata sunt. Ha magnitudine sunt magni Cerni, collo oblongo, rotundis lateribus, atq; a latis, capite tenui, oblongo; cruribus, & iuncturis firmissimis, fixo pede.* Struthiocamelos Syriam quoq; ferè idem te- 30 itatus est.

V O X.

DE voce Struthiocameli nihil memoratu dignum ab authoribus proditum est. Hebræi tamen Struthionem *tanach* appellant ab vlulatu, *tanah* enim eis est vlulare. Sunt qui proprium huic aui esse dicant, vt matres semper oberrent, & pullos suos deserant; itaque os ob cibi inopiâ flere, atque vlulare, ad quod sæpè alludit sacra scriptura, vt: a *Faciam placitum sicut Dracones, & luctum sicut filie Iteanah*, idest, sicut Vlulæ, vel Struthiones. Quæ si eorum vox sit, alij perferuntur, ego vocem eorum nunquam audiui.

V O L A T V S. G R E S S V S.

Struthiocamelus corporis mole, quæ in sublime ferri nequit, vt scriptum reliquit Aristoteles, impeditus, à terra non eleuatur. alas enim habet non ad volandum, sed vt Plinianis verbis vtat, *vt currentem adiungunt* Lentè incedit, nimirum cum non libeat festinare, nec sit, quod vigeat, qui alioquin celerrimè currat, & utrimq; in alas ingruente vento, & tantam uela eas extendente ad tam uelocè cursum impellitur, ut Plinius equitem equo insidentem superare, & Oppianus cum alio alite uolante contendere posse dixerint.

V I C T V S. N U T R I T I O.

Struthionem carpo phagum esse ex a Strabonis uerbis licet colligere; scribit enim, *Ve. 50* *natores cum eos capere student, semen spargere, quo auem alliciant*, ut postea dicemus. Sunt qui sine delectu, quicquid obtigerit, deuorat scribant, uerum hæc incocta, & integra in uentriculo eius remanent, & si nimia fuerint, tandem animal ad mortem, uel ad tabem deducunt, ut in dissectis apparuit. Quare minimè equidem credendum est ferrum cōcoquere, ut multi crediderunt, concoctionisq; eius uim à calidissima eius natura dependere, quorū opinio Leonis exemplo facillimè conuincitur, ut qui longè, quàm Struthiocamelus calidior, ferrum tamen concoquere nequeat, b Alex. Aphrodisæus testatur, Nec audiendus c Ioannes Langius, qui in horto Ducis Ferrariæ Struthionem ferrum concoxisse sese obseruasse testatur. Plinius quidem mirā Struthionibus cōcoquendi, quæ sine dilectu deuorant, naturā dixit, sed ferrū concoquere

10 coquere nunquam, quod scia Albertus Magnus ossa in breues partes truncata, & lapides auidē deuorare dixit, sed respuere, ergo ferri frustula deglutire, dum Tridenti essem, obseruauit, sed quæ incocta rursus excerneret.

NIDVS. GENERATIO. EDVCATIO.

EX fabulo nidum pedibus construit in solo, eumque humilem atq. medium concuum, labra ambientia altē exaggerans, ac tanquam muro circummunens, ne pluuia eminus influat, & pullos etiānum teneros madefaciat. Non coit more aliarum auium, sed velut Camelus Baëtrianus, auctus nempē. In Venetum procliuus est, eamq. pluries exercet, plurimo excremento abundans. *a* Aristoteles, & *b* Plinius cum plura oua parere dixerunt, numero non determinato. *c* Aelianus octuaginta amplius excludere, non tamen uno eodemq. tempore ex ouis pullos enasci, sed ex his partim iam in lucem prefferri, partim intra oua informari, & conglutinari, partim etiam foveri. Alibi tamen numerum non addens: Et si permulta, inquit, oua parti non tamen omnia ad frugem perducit, sed fecunda ab infecundis fecerunt, tantumque frugifris trib. 2, simul, & ex ijs pullos excludit, & sterilitate affecta, et ipsi editis pullis alimenta prebet. Parit verò mense Julio. Sunt autem oua maxima, ut porē capitis infantis magnitudine plus minus quindecim libras pendente, durissima, & quasi lapidea crusta munita; quæ in arena condita, solo visu à Struthione foueri, atque ita pullos in lucem excludi multi crediderunt, cum quod à matrem ob corporis grauitatem incubare ijs non posse cernerent, tū quoniam etiam fortē aliquando eam oua ceu carissima sua pignora, veluti propter custodiam intuentem reperissent. Verum, ut ingenuē loquar, Struthio non visu fouet oua, quo ea quandoq. obseruat, sed solis calore tandem ex ijs pulli educuntur, ut ex multorum animalium ouis fieri quoque videmus: et si secus ab Aeliano scriptum.

AFFECTVS CORPORIS.

Plinius Struthiocamelum naturaliter caluere dixit, quod mihi de alia alite nullibi legere vnquam contigit. *a* Lib. 11. cap. 37.

MORES. INGENIVM.

Quamuis Struthiocamelus deserta incolat, mitis tamen esse dicitur, & mansuetus. Sed mira, ut a Plinij verbis utar, eius soliditas in tanta reliqui corporis alacritate, cum colla frange occulauerit, latere sese extirpantem, quod verò de collo Plinius dixit, id alij de toto capite tradunt. Hinc Poeta.

— si iam vestigia retro
Clara sonent obita fuga, stat limine clauso
Ridentem reuoluta caput, crediq. latere
Quod non ipsa vides —

Diodorus Siculus verò caput quidem inter arbuta, aut vmbrosa loca abscondere Struthiocamelum admittit, cum scilicet venatores effugere nequit, at naturæ desidia, ne ab alijs conspiciatur, quod illi volunt, id facere negat, cautamq. in hoc reijcit, quoniam corporis pars ceteris debilior, vmbra sibi pro tutela parat. Ut ut sit, ego me in hac authorum controuersia immiscere nolim, neutrum expertus. Video tamen sacras quoque literas de stoliditate auis loqui.

10 Sic enim a Iob. Struthionem Deus priuauit sapientia, non dedit illi intelligentiam.

a Cap. 39.

ANTIPATHIA. SYMPATHIA.

Struthionem naturaliter equum odisse tradunt, & contrā ab equo tantum Struthionem odio haberi, qui nempē intuitum eius non sustineat. Struthio erga fœtus suos tāto amore flagrare fertur, ut etiā per acutas cuspides, easq. ferreas, quas circa nidum pullosum odium. porciendorum causa venatores defigunt, negligat, atque ita transfixus mortem obire non recuset. Quod tamen sacre paginæ repugnare videtur, ubi nempē legitur apud a Iob. Struthio dura et in suos pullos, quasi non sint sui, frangit à laborantis nullo timore cogente.

Ddd 2

CA.

a Cap. 39

C A P I E N D I R A T I O .

a Li. 1. An
sar. 1.

Struthio visco aut calamis more aliarum auium non capitur, propter coporis molem, sed equis, canibus, & reibus teste Oppiano. a Xenophon equis, & canibus propter cursus velocitatem, difficulter capi innuens, *Struthium Arabicum* inquit, *nemo capere potuit, & equites qui per sequebantur mox desisterant, aufugiens enim procul se abducebat*, pedibus scilicet, & ad modum veli simul erectis ad cursus celeritatem vtens. Comprehenditur tamē ab equitibus cum in cursu nimia lassitudine defassatur. Solet enim Struthio in orbem currere, atque ita ab equitibus facile cursu superari, non tamen ita facile capitur, quippē qui obuios quoscunq; lapides, ungulis ad id aptis, arreptos retrō in hostes, tanquam funda ei aculatur, vt b Aelianus, & Diodorus Siculus memorant: cum enim animal sit bisulcum, comprehendendis lapidibus ungulas habet accommodatas, a Plinio teste; Strabo author est apud Struthophagos in Arabia, a nonnullis Struthiones arcu venari, alios verō pellibus Struthionum, corpora sua operientes, dextram manum pelle colli detectam more animalis, dum adhuc viuebat, mouere: sinistra verō semen ē suspensa pera eductum spargere, quo aues allicientes, tandem eos in conualles detruunt, atque obruncant. Capiuntur, & hoc modo, Venator inuentum eorum nidum peracutis ex ferro cuspidibus spiculorum more rectis circumdat, & in occulto se abdens, ex insidijs Struthiones accerrimē obseruat, quæ quoniam perditē pignora sua amant, cum ex inquisitione, pastus reuertuntur, etsi antequam in nidum inuolent, huc illuc oculos versent, metuentes ne ab aliquo videantur, tandem flagrantissimi pullorum studio vidi, contemptis ferreis spiculis, ita alis passis (tanquam velis contento fune explicatis) in eum irruentes transfiguntur, & a venatore, qui repentinus eō accedit, simul cum pullis capiuntur. Sed omnium facillimē in manus hominum veniunt, cum capite in fruticibus recondito sese latere totos existimant. Ita enim dum in capite (vt Tertulliani verbis vtar) *securi sunt, nudi quā maiores sunt, toti cum capite capiuntur*.

I C O N E S .

¶ In Boticis

In libro Notitiarum Orientis, & Occidentis, qui insignia diuersarum Romani Imperij Prævinciarum continent, animalia quædam pinguntur inter Arabiæ insignia, serpentes, Struthio, & Aquila, aut Phoenix. a Pausanias Arfinoæ, quam frater eius Ptolomæus duxit, imaginem in Helicone videri scripsit, quæ illam a Struthione (σπυθῶ) ænææ, gestari ostenderet. Et Iulius Capitolinus Gordiani sylvam memorabilem extare memorat, pictam in domo rostrata Cnei Pompeij: in qua pictura etiamnum cōtineantur Struthiones Mauri miniati trecenti. Onagri triginta, &c. Sed ego, vt ante dixi, Phœnicopteros fuisse crediderim, cum miniatos Struthiones nullibi legerim. In argenteo Philippi numismate Struthiocamelus depictus quoque cernitur, cum hac inscriptione: IVNO CONS. AVG. Erat autem Iunoni avis istæ sacra apud antiquos. Pennæ Struthiorum quoque erant in numo, cuius inscriptio erat T. CAESAR DIVI AVGVSTI E. P. M. TR. POT. XXI. III. In eo numo pennæ Struthij, in quodam serro fixæ sunt, supra frontem sigilli, cui subiecta est inscriptio IVSTITIA. nummum hunc Achillinus, & Alexander Calcinus Bononienses habuerunt.

Non omitram nobilissimam Castrutorum familiam Lucensem, ex qua toto orbe celeberrimus ortus est Castrucius Castracanus rei militaris peritissimus, atq; Dux acerrimus pro insignibus Struthione vti. Iam verō Familia hæc Monteuci, aliàs Montifregalis floret, eamque non mediocriter illustrat F. Paulus Castrutius Ord. Prædicatorum sacre Theologiæ Doctor, Prior Conventus Dominicani in hac nostra vrbe primū, dein Vicarius Generalis contra hæreticā prauitatem, tandem Provincialis, mihi non solum familiariter notus, sed cui propter singularem humanitatem plurimum me debere fateor.

H I E R O G L Y P H I C A .

a Li. 1. hiero
glyph.
Viri iusti
typus.
Elemento-
rū concor-
dia typus.

Scribit a Orus Apollo Aegyptiorum sapientes, cum eum, qui ius æqualiter omnibus impartiretur, significare vellēt, Struthiocameli pennam pinxisse, quoniam hoc animal præ cætera pennas alarum vndiquaque habet æquales.

Si quis etiam Aegyptiorum more elementorum concordiam indicare voluerit, non imperitè picturam eam proponet, quam ipse rerum opifex per animantia id præ se ferentia, confideranda proposuit, Lutram scilicet, vel eius loco vitulum marinum, Struthiocamelum, & hominem eodem

10 eodem vinculo colligatos. Lutra siquidem, & vitulus marinus media sunt animalia inter terre-
 stria, & aquatica, vinculumque illud ostendunt, quo terræ applicitæ sunt aquæ, suisque coercentur
 finibus: quæ diuina prouidentia, cum arenam terminum maris posuisset, leges etiam impo-
 suit aquis, ne fines suos transgredere-*tur*. Struthiocamelus autem ambiguus est, inter terrestria,
 & æria: verè enim volucris non est, quæ nequaquam a terra, vt volucres, attolli potest, p̄o-
 autē, salæque ob id ita a natura datæ, vt cursum adiuvant, crura verò vti dictum bouilla pro-
 pemodum, vngulæque bisulcas habet. Denique inter elementa omnia, & cælum ipsum, homo
 intermedius est constitutus. Ita per huiusmodi picturam tota ipsa rerum machina describitur.
 Adhæc genuina animalis stoliditas effecit, vt imago eius caput intra frutices abscondentes hic
 roglypticum insipientiæ haberetur, vt ipse qui auium sit maximus, si tamen collum tantum
 frutice occultauerit, latere se totum existimet, cum reliqua magna admodum corporis moles
 in aperto relinquatur.

Stultitiæ
 Symbolum.

PROVERBIA.

Afra, vel Lybica auis (Λυβικὸν ὄρνιθον) refertur à Suida de prægrandibus quod ex eare-
 gione deportetur aues immani magnitudine. Horatius de prælaurâ usurpauit. *Non quid Hora-
 fra auis* (Meleagride hic vel Numidicam Gallinam non Struthionem intellexe-
 rim) *descendat in ventrem meum, lucundior quam lecta de pinguiſſimis Oliuarum arborum.* Nā
 Gallinas prægrandes olim mittebat Africa, quas easdem Numidicas aues appellant, Acron
 videtur de Struthione sentire, quæ & ipsa auis mira mole corporis est. Adagium mea quidem
 sententia non ineptè quadrabit in hominem peregrino cultu notabilem, & Plautus alibi penam
 auem vocat ob manicas alarum instar virrimq. penſiles; Prouerbiū extat apud Aristophanē.
 30 *Interpres indicat conuenire in barbaros ac meticulosos. Sunt enim homines prægrandes ferè
 timidiore: hinc Terentius.*

Hic nebulo magnus est.

MEDICA.

Galenus Struthiocameli ventriculum, similiter etiam & aliarum Auium cochleariorū
 duorum mensura ex vino, si absit febris, si adsit verò, ex aqua, potum v̄etris profluuiū
 mederi tradit. In Struthionis ventre inciso lapides inueniri, eosque deuoratos tem-
 poris progressu ab illa concoqui (quamuis id negant alij) atque ad faciendam oculorū medi-
 cinam salutaris esse author est Ælianus apud quem Græcè legitur, *ἐν τῷ ἀσθὶ τοῦ καὶ αὐτοῦ*.
 40 *πὸν ὁ ψεῖος ἀγαθόν, ὅδι καὶ* coniunctio similitudinem aliquam cum præcedentibus insinuat, & rei
 ipsius natura π̄ς ψεῖος potius, quam ὁ ψεῖος legendum dicit, vt Ornithologus coniicit, vt lapides
 in ventriculo animalis omnia in concoquentis reperti, in homine etiam concoquendi vim pro-
 moueant. Nam & Kiranides quoque lapidem ē ventriculo Struthionis, collo suspensum iuuare
 coctionem scribit. Qua ratione etiam Echinus, siue interior ventriculi Gallinarum membrana
 in cibo sumpta, tanquam etiam illi vis concoquendi lapillos insit, necnon & exteriores quo-
 rundam voracium animalium pellis forissecus cum suis plumis, ac pilis applicatæ, vt Mergi,
 Cigni, Lupi ciborum coctionem confirmare existimantur. Quod caloris forsan earum applica-
 tione adaucto ascribendum fuerit, non occultæ proprietati, cum similiter alijs quoque calidis,
 atque calefacientibus impositis augeri coctio possit & Galenus tamen id de Struthiocameli vē-
 triculo falsò credi putat. Contrā R. Moses ait corticem interioris Struthij ventris, quem cum
 ventriculi membrana eundem esse arbitror, sumptum conferre stomachicis, & calculū dissol-
 50 uere: quam quoque vim alij interiori membrana ventriculi Gallinarum attribuunt. Auicēna
 carnem nham, hoc est, Struthionis à quibusdam Medicis maximo perē laudari memorat, credi-
 dissq. esse calidā, & pinguem, appetentiam excitare, confirmare corpus, & laudabilē esse, &
 coctū promouere, quando concoquitur: est. n. difficilis admodū coctionis, & superabundanti su-
 persuitatis, & crassior, duriorq. omnibus carnibus abstatuitur, Camelitæ naturam referens. *Cato.*
 Et a Galenus non carnem tantum, sed omnia etiā eius membra excrementosa, coctūque diffi-
 cillima scribit: ideoq. iure merito nobis tanquā aui immūda à sacris literis interdicitur. Plinius
 seuum Struthiocamelinum narrat cum auctio regia per Catonem Vicensē fieret, festertijs
 LXXX. vānisse, efficacior ad omnia vsus, quam sit adeps Anserinus. Hunc eundem adi-
 pem P. Aegineta miscet in emplastro diacinnabrios ad tofos, aliosq. tumores induratos, nec-

non

a Zi. 2. Eu-
 porist. c. 46
 Lapidum
 in Struthio
 ne inuenit o-
 rum vis.
 b Li. 14. de
 Anim. c. 7.

c Lib. 3. de
 Alim. fac.

d Lib. 3. de
 facult. nat.
 & lib. de ci-
 bis boni, &
 mali succi.
 seuum.

Vrina.

Oua.

non etiam acopo ex vulpe in oleo decocta, item vnguento duodecimo ad arthricos. Sunt etiam qui puerorum impubium vrina ad solem vsta cum oui albumine illinant. Plinius efficaciorē Struthiocameli vrinam ad eadem asserit. Hermolaus hac eadem vrina atramenti literas abloquitur, quasi verò præter Vesperilionem alia auis mingat. Struthiocameli oua podagricis iuncta profunt, teste Kiranide.

V S V S.

a In deser.
africa.Struthio-
nis prepa-
ratis ad ci-
bum.Firmi Se-
leucij vora-
entis.
Quorū vsus

p L. 10. c. 1

Pennarum
vsus.In Sext.
Consul Ho-
mij.d Lib. 6. c.
204. 205.

ET si Struthio carnes habeat tantoperè à Medicis interdictas, utpotè derisissimas difficilisq. concoctu, Struthiophagi tamen Arabiæ populi, ut antea recitauimus, ab huius auis esu nomē meruere, & Aethyopes Bellonius refert, captis à se Struthionibus vesci: & Lampridius aut hor est, Heliogabalum Imper. Struthiones, & Camelos exhibuisse in canis aliquoties, præcepisseq. Iudeis, ut ederent, & rursus, eundem sexcentorum Struthionū capita vna cæna multis exhibuisse, ad edenda eorum cerebella. a Ioannes Leon Africanus Numidas carne eorū vesci quidem tradit, sed iuenculos capere, faginare, & sese vnā cum illis aliquoties palato suo haud ingratam epulatum fuisse. Galenus atque ex eo Paulus alas Struthionum cæterarum auium alis deteriores esse negant. Africanus coxas omnium deterrimas affirmat, viscidas scilicet, & foetidas. Quod si ergo quispiam Struthiones nactus ad mensā vsū perducere cupiat, carnis huius coquendi, condiendiq. rationem ab Apicio accipiat, qui de conditura eius hunc in modum scribit: *Piper, mentam, cuminum assum, apy semen, dactylos vel caryotas, mel, acetum, passum, liquamen, & oleum modicè, & in cacabo bulliant, amylo obligas, & sic partes Struthionis in lance perfundes, & desuper piper asperges. Si autē conditura coquere volueris, alicū addes.* Capitolinus author est, Firmum Seleucium Struthiocamelum, quo quidem nullū volucre maius est, vno die comedisse, & aliās etiam Hyppopotamum, cuius adipe delibutus inter Crocodilos impuē natauerit, citasse: quod certè insigne beluonis exemplum est. Oua Struthionum, quæ ab omnibus improbantur, ab Avicenna inter sicciora habita, Galeno deterrima, Tacuino crassa, & concoctu difficilia; si quis etiam vesci voluerit, vitellis tantum vtatur, quos Aloysius Cadamustus, & Brasaulus non insuauiter sese comedisse narrat. Sed longè alium etiam vsū præstant, ut quæ, b Plinio teste, propter amplitudinem, ac capacitatem pro vasis quibusdam habeantur. Garamantes, qui propter solum arenosum, ac exustum argilla, qua nostra vasa constant, carent, potiora sua vasa ex his ouis transuerberim confectis conficiunt, necnon & pileos, seu capitis tegumenta, quibus plurimum sibi applaudunt: Tanta ibi eorum magnitudo est; Solent etiam hæc oua in templis suspēdi, quod quia durissima sint, & humore exempto quasi ossea reddantur. Pennarum Struthionum plurimus vsus, ad conos bellicos, & galeas, pilcosq. adornandos, tam apud veteres fuit (Plinio teste) quam iā nunc apud nos, apud quos adeo increbuit, ut vel gregarius quisq. miles pileū eis exornet, ad quē Iulianus & Claudianus:

Vina dedisti gaudet meuiens, & pollice monstrat,

Quod pistor aras galea Iunonia cristas

Ornet auis, vel quod rigidos vibrata per armos

Rubra sub aurata crispentur serica dorso.

Itaq. d Polybium de Struthionis pennis loquutum fuisse omninò crediderim, vbi milites Romanos corona plumæa coronatos fuisse olim tradit, pennisq. tribus puniceis aut nigris erectis longitudois fere cubitalis. Talem item pennam marmoream in casside statua Pyrrhi Epictarum Regis, & Mineræ bellorum Dææ, Romæ in palatio Illustrissimorum Cæsiorum obseruavi, quod sanè nostram opinionem non parum confirmat. Atque hinc etiam Struthionistypomilitantes denotantur; nam in eorum ex equijs inter alia suarum virtutum monumēta, calices hisce pennis perornatæ portari solent. Non omitram etiam *πτεροπόδες* dictos fuisse nuntios celeres, seu cursores tabellarios, quod cum peregrè proficiscerentur, pennas in capite gestarent. Meminit illorum Iuuenalis:

Tanquam de Catis aliquid toruisq. Sicambris

Discurus tanquam diuersis partibus orbis

Anxia precipiti venisset epistola penna.

Quas pennas ego etiam Struthiocamelorum fuisse iudico, quemadmodum Aegyptiorum sacerdotum, quos *πτεροπόδες* quoque appellabant, cum in Aegypto hæc aues non infrequentes sint. Apud Turcas pennas Struthionum, & Manucodiatæ nisi Ianizeris (ita milites fortissimos vocant) terre licet, eisq. solis, qui in bello egregium quidpiam fortitudinis specimē ediderint. Ex eisdem in nobilibus Italiæ urbibus, ac Bononiæ potissimum atq. Venetijs fiunt ventiliabra, quibus nobiliores matronæ æstiuo tempore ventulum sibi parant.

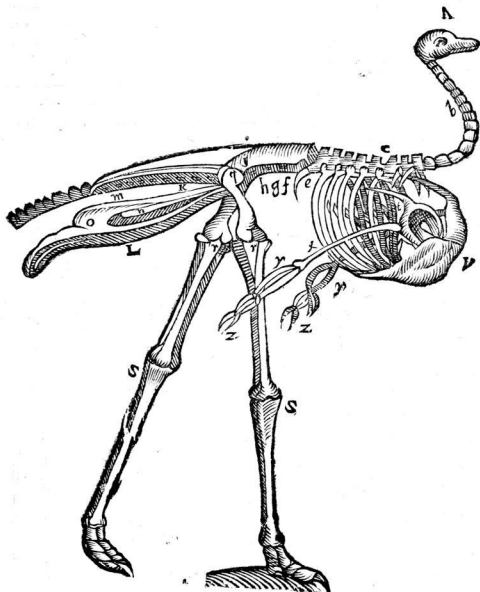
STRUTHIO avis, quæ oculorû radijs foueat qua sua cû verbis: **DIVERSA AB ALIIS NATVRA VALEMVS**, significat eum, qui admirandum quoddam artificium inuenit. Struthio eodẽ modo dep. ctus, sed cû verbis **LVX VITAM**. Significat eum, qui vitam sese, & alimentum a radijs, & splendore oculorum mulieris, quam deperit, recipere ostendit. Nam Struthio mulierem, ouum hominẽ

amantem significat.

Struthio deglutiens ferrum cum verbis: **SPIRITVS DVRISSIMA CONCOQVIT**. significat virum generosum posse tandem omnem grauem iniuriam eluere.

Struthio expandens alas, ad volatum tamen ineptus, cum verbis: **NIL PENNA, SED VSVS** significat hypocritarum proprietatem, quibus splendida foris est, ac turgens religionis sanctimonia, verûm præter simulationem nihil est pietatis, & si vltra scruteris, intus delitescunt mendacia, est enim Struthio plurimis in plumarum ostentatione, sed illis extolli nequam valet.

Struthio alis ad cursum leuatis in morem veli, cum verbis: **SI SVRSVM NON EFFEROR ALIS, CVRSV SALTEM PRAETERVEHOR OMNES**. Virum denotare poterit, qui cum ad metam, ad quam omne suum studium impendebat, perungere nequens, aliam eamque non infimæ fortis obtineat.

STRUTHIOCAMELI Sceleti descriptio ex ^a Ambrosio Pareo.

QUAM prodigiola sit Struthiocameli magnitudo, ex ossium eius magnitudine facillè quicuis consequetur **A. Caput** igitur eius Gruis capite paulò crassius erat, palmi lōgi. **Cervix** a vertice ad rostrum vsque planum, rostro fisso, ad mediam vsque oculi regionem, in sui extremitate obrotundo. **B. Cervix** tres pedes longa, septemdecim latebris coagmentata,

a L. 34.

cap. 22

Caput.

Cervix.

Dorsum.
Os sacræ.

mētata, quarum singulæ singulis lateribus donatæ sunt: apophysi *transuersa*. deorsum spactan-
te pollicari longitudine, si primam, & secundam capiti promas exceperis, vt quæ his careant
ginglimo coniunctæ. C. Dorsum bipedali longitudine septem vertebriis connexum. D. Os sa-
crū bipedali est longitudine, in cuius summo apophisis visitur *trāsuerfa*, cui magnum subiacer
foramen, & quod tria alia sequūtur, sed minora F. G. H. post quæ sequitur acetabulum, seu py-
xis, in quam caput ossis femoris excipitur, & conditur; id parte externa, & laterali profert os
perforatum, littera I notatum, perforatum, inquam, sui initio, mox enim vnitur, qual littera K,
subest. Inde bifurcatur, & in duo alia ossa funditur, quorum vnum aliis maius est, minus lit-
tera L notatur, ambo qua littera M. affixa est vniuntur, singula semipedem, & quatuor digi-
tos longa. Caterum ei parti, vnde primum bifurcari incipiunt, & ei inquam concurfa facto,
vniuntur, medium interiacet foramen, quatuor digitos latum. Longius verò palmo, vt litte-
ra N. notatur, quod ossis illius restat, falcis vinitoriæ instar habet, latum tres *transuersos* digi-
tos longum verò tres pollices. Ad extremum vbi littera O. subest, synchondrosi iungitur P.
coccyx nouem vertebriis humanis similibus coagmentatur. Femoris ossa duo sunt, quorum
quod littera Q. notatur, pedali est longitudine, crassitie verò, quæ equiui femoris crassitiem
æquet. Alterum ipsi subiectum (quod fortè os cruris, seu tibiæ possis dicere) littera R. nota-
tum, sesquipedem longum est; coniunctam habet fibulam, seu focile minus, eiusdem longitu-
dinis, sed quod tantum gracile scat, quantum deorsum procedit S. tibia est cui pes adhæret,
sesquipedem longa, in duas ad extremum vngulas fissā, maiorem vnā, & minorem alteram,
quarum singulæ tribus constant ossibus T. octo costæ sunt, quæ in sternum inseruntur, harum
tres mediæ ossæam productionem habent vno similem V. sternum est vnico osse bipedali cō-
stans, scutularum clypeum representans. Huic aliud os iungitur, quod tribus primis costis su-
perpensum clanicularum loco est. X primum alæ os quod sesquipedale est. Y. duo huic subie-
cta ossa extremam alam littera Z. notatam constituentia. Totum id animal osseum septem pe-
des longum est, toridemq; amplius à pedibus ad ostrum procedendo altum.

Coccyx.
Femoris
ossa.

Tibia.
Costæ.
Sternum.
Ala.

Sed antequam huic libro finem imponam, omisam per incuriam Vespertilionis selecti ico-
nem exhibere placuit.

